Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Văn Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHANH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Giám đốc : PHẠM VIỆT-TUYỀN
Quản nhiệm : KIỀU VĂN-LÂN — Tổng Thư ký tòa soạn : LÊ VĂN-LÊN
Tòa soạn : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư số 603 — Điện thoại tự động 25.521
Năm thứ Mười.—Số 1.897 Thứ Ba 9-7-63 (19 th. 5 âl) Quý Mão Giá 2 đ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY :

- Nhà văn Nhất Linh từ trần đột ngột hồi nửa đêm 7-7 rạng ngày 8.-
- Chủ Nhật trước ông còn chủ toạ 1 phiên họp của Trung Tâm Văn Bút Việt Nam
- Toà án Quân Sự : C. T. V. đề nghị tha bổng 1 số và phạt 1 số bị can
- Hoàng thân Phouma : « Mọi tội lỗi gây ra ở Lào là do Việt Cộng »

Thông điệp của Tổng Thống Việt Nam Cộng Hoà nhân dịp Lễ Song Thất (7-7-63)

Đồng bào thân mến,

Vào ngày Song Thất năm nay, chúng ta nhớ đến năm thế mươi của cuộc cách mạng quốc gia. Đó là một cuộc cách mạng, mà tuy là một cuộc cách mạng quốc gia, đã nhiên dân tộc không khỏi ảo ảnh mọi sự tư tưởng, là chiến sĩ kỹ thuật của các lực lượng bảo thủ và phản cách mạng tại quốc việt cũng như tại quốc tế.

Bắt thế cho nên trước tình thế khẩn trương do giặc xâm lăng gây ra, chúng ta phải tuyệt đối chấp nhận tiến trình lịch sử, đồng lòng bắt cứ nam nữ già trẻ hãy đồng lên cương quyết đấm đương lấy vận mệnh nước nhà đầu tranh biến cải vận mệnh để đề mà thao chiến hướng nguyện cùng chơn chính của dân tộc Việt Nam, mặt dân tộc bất khuất, đã từng hộ ninh xương máu để tồn tại và tiến tới.

Nếu vậy qua, nhờ cuộc cách mạng toàn diện của quốc sách Ấp Chiến lược và bình thư, chủ nghĩa chiến tranh mới, chúng ta đã đặt được những thắng lợi có ảnh hưởng nhiệm sự điều đó, trở bạo đã bảo vệ công sở và đẩy mạnh bước tiến của đàn tộc không sờn lòng. Chúng ta cần gia tăng đến cực độ khả năng chiến đấu để tiến tới thắng lợi cuối cùng và hòa bình thật sự.

(Xem tiếp trang 4)

Cổ động

Uỷ Ban Vật Giá Đô thành quyết định :

Xe đò không được *tăng giá vé*

- *Các nước ngoài được tăng giá lên 0$50 mỗi lý hay mỗi chai. — Các loại bánh mứt và cà phê sữa không được tăng giá.*

ĐÔ THÀNH.— Chiều ngày thứ sáu 5-7-63, Uỷ Ban Vật giá Đô thành có triệu tập một phiên họp để cứu xét và định lại giá biểu chuyên chở đường bộ, tàu kéo ghe lúa gạo và các thức uống thức ăn có chất dưỡng chất sữa và quyết định:

Xe đò không được tăng giá vé

Sau khi nhận được đơn xin tăng giá vé đò, nhà chức trách Đô thành mở cuộc điều tra, thấy tăng hiu hết các hãng xe đò, vì cạnh tranh ép dụng dưới giá biểu 0đ.40 một cây số. Nên Uỷ ban Vật giá Đô thành bác bỏ việc xin tăng giá vé xe của nghiệp đoàn xe đò lên 0đ.50 một cây số.

Tàu kéo ghe gạo lúa được tăng giá lên 13,3%

Khi cứu xét hồ sơ và điều tra kỹ lưỡng, nhà chức trách thấy nghiệp-đoàn tàu kéo ghe gạo lúa xin điều chỉnh lại giá là chính đáng. Nên Uỷ Ban Vật Giá cho tàu kéo ghe gạo hay lúa tăng giá lên bằng với giá biểu của tàu kéo ghe than, nghĩa là được tăng giá thêm 13,3% (từ 8đ70 thì lên 6đ9 một tấn gạo hay lúa và lấy khoảng đường từ An Giang đến Saigon là tiêu chuẩn.

Các thức uống có chất dưỡng được tăng giá lên 0$50 một ly hay một chai

Ảnh hưởng của sự tăng giá đường, các thức nước ngọt cũng lên giá không từ: 0đ50 đến 0đ60 một chai (giá cũ)và các thức ăn thức uống

(Xem tiếp 7 trang 4)

PHÁI CHÂNG

Xe gắn máy sẽ phải có bằng và lấy bằng số

SAIGON.— Chúng tôi được tin đến tăng cơ lê sẽ thi hành việc bắt buộc các người đi xe gắn máy phải có bằng và xe phải gắn bảng số.

Hiện xe gắn máy có tới 200.000 chiếc. Nếu 200.000 người (hay hơn nữa) đi lấy bằng thì cũng sẽ là một sự mệt cho Bộ Công Chánh (vì trong con số thì số cấp bằng) và các hãng bán bảng số sẽ kiếm được bộn tiền.

Nhưng đây mới chỉ là tin đồn. Người ta tiên tăng việc này sẽ khó thi hành vì không đủ người và phương tiện. T.T.L.

Hội Nghị NGA-HOA họp trong im lặng

Kút Xếp lại đả kích Trung Cộng

là kẻ điên rồ muốn dùng chiến tranh chống tư bản

Có chuyện rắc rối ở biên giới NAMTƯ - ANBANI

Kút Xếp đả TrungCộng

Tin MỸ.— Thủ tướng Kruschev đã trở về Mạc tư Khoa, sau cuộc viếng thăm Đông Đức, tại đó ông đã gặp nhiều lãnh tụ cộng sản Đông Âu. Trong bài diễn văn cuối cùng đọc tại Đông Đức, ông Kruschev đưa ra một lời tuyên bố rõ rệt nhằm đả kích đường lối của Trung cộng.

Thủ tướng Kruschev tuyên-bố rằng những kẻ điên rồ mới nghĩ đến việc áp dụng chiến tranh để lật đổ chế độ tư bản, vì công nhà rằng,hằng triệu công nhân sẽ bị chết trong cuộc chiến tranh như vậy.

Nhà lãnh tụ Sô Viết nói tiếp cái ngày mà người ta có thể gây chiến tranh để cướp bóc người khác, nay đã qua rồi và kẻ nào trường hăng minh có thể làm được như vậy, cũng đều sẽ mắc phải họa tự tiêu diệt. Trong khi đó các nhân vật cao cấp của Mỹ và của các nước đồng minh vẫn đang thảo luận nghiên cứu bài diễn văn của thủ tướng Kruschev, trong đó nhà lãnh tụ Sô Viết tỏ vẻ sẵn sàng chấp nhận một hiệp ước cấm chế những cuộc thí nghiệm nguyên tử trong không khí, trên không gian và dưới mặt nước, một bài diễn văn mà tổng thống Kennedy coi là rất quan trọng.

Rắc rối ở biên giới Albanie

(AFP) 6-7. — Hôm nay, chính phủ NamTư chấm thức xác nhận tin đăng trên cáo báo « Borba » và « Politika » về những vụ rắc rối điển ra ở biên giới Albanie.

Trong một thư khiếu nại gửi cho xử lý sự vụ Albanie ở Belgrade, Ngoại trưởngNam Tư buộc Albanie phải chịu trách nhiệm về những vụ rối ren đã xảy ra.

Hội đàm Nga Sô — Trung Cộng

MẠC TƯ KHOA (AFP) 6-7.— Các đại diện hai đảng Trung cộng vàNgaô sáng nay, đã họp cộng tác buổi đầu, sau khi tiếp xúc lần đầu tiên với nhau hồi chiều qua.

Hôm qua, hai phái đoàn đã dự tiệc tại nhà tiếp tân ở ngoại ô thành phố trên đồi Lênine. Hôm nay, họ họp công-tác ở trong thành phố Mạc tư khoa, tại trụ sở Uỷ ban trung ương giữa khoảng công trường Đỏ và công trường Dzerjinsky.

Thông tấn xã Tass chỉ đăng một thông cáo nói về việc phái đoàn Trung cộng đến Mạc tư khoa và phái đoàn Nga thết tiệc phái đoàn Trung cộng. Trong phiên họp lâu gần 2 tiếng đồng hồ, hai bên có đọc diễn từ nhưng điển từ không được công bố.

Hôm nay, tại trụ sở Uỷ ban trung ương,dưới một hình lớn của Lênine, 7 đại diện Trung cộng ngồi một bên bàn, phái đoàn Nga ngồi một bên bàn và thảo luận về vấn đề thủ tục và nghị trình.

Vẫn chưa có tin gì mới

BALÊ (AFP) 7-7.—Người ta vẫn chưa biết tin gì mới lạ về hội nghị ý thức hệ Nga—Trung cộng họp ở Mạc tư khoa. Các thông tấn xã Nga và Trung cộng không nói gì về cuộc hội đàm này trong đêm 6 rạng ngày 7-7. Cả thông tấn xã Albanie, trước đây từng thủ vai phát ngôn về các thuyết của Trung cộng trong cuộc tranh chấp thức hệ này cũng không nói gì hết.

7.205 A. C. L. ĐÃ HOÀN THÀNH TRÊN TOÀN QUỐC

- *Gần 62 phần 100 nhân dân toàn quốc đã sống trong các A.C.L.*

SAIGON (VTX) 6-7.— Với sự cố gắng không ngừng khắp nơi để thực hiện quốc sách ấp chiến lược, tính đến ngày 25-6-1963 trên toàn quốc đã có 7 205 ấp chiến lược được hoàn thành.

Số ấp chiến lược hoàn thành này, theo bản tổng kê tình hình nền tiến công tác xây dựng ấp chiến lược của Bộ Thương Vụ Đặc trách Xây dựng ấp chiến lược, đã quy tụ 8.737.613 dân, chiếm tỷ số 61,96% tổng số nhân dân trên toàn quốc (14 101,365 người).

So sánh với số ấp dự trù được hiện trên toàn quốc theo bảng tổng kê là 11.270 ấp của 40 tỉnh Đô Thành và các thành phố Huế, Đà Nẵng, Đà Lạt, số ấp đã hoàn thành chiếm gần 2/3 (63,93%) tổng số ấp dự trù.

Cũng nên nói thêm rằng ChânNhật trước 30-6 ông Nhất Linh còn chủ tọa Đại hội đồng hàng năm của Trung Tâm Văn Bút Việt Nam thuộc Hội Văn Bút Quốc Tế (International P.E.N. Club) mà ông là một cố vấn.

Nhà văn Nhất Linh năm nay 58 tuổi. Ông cung gia đình ngụ tại khu chợ An Đông, Chợ Lớn, ông là một nhà văn mà các tác phẩm đã được đưa vào chương trình văn học tại các học đường của Việt Nam Cộng Hòa. Ông còn là một trong những nhà lãnh đạo cách mạng Việt Nam chống đế quốc thực dân Pháp (1945-1954) và chống Cộng sản thời 1945-1950.

★

Nhà văn Nhất Linh Nguyễn tường Tam từ trần. Cơ sở Báo chí và Xuất bản Tự Do trang trọng cáo chúc anh hồn nhà văn Nhất Linh Nguyễn tường Tam sớm phiêu diêu miền cực lạc, lại chân thành chia buồn cùng tang quyến và các văn hữu.

THÔNG CÁO SỐ 3 và 4 của Phong trào Thanh Niên Cộng Hoà liên quan đến vấn đề Phật Giáo

SAIGON.— Ban tin của Việt Tân Xã vừa thu Bây 6-7 đã có đăng trong mục Tin Liên quan bản văn các Thông Cáo số 3 và số 4 của Phong trào Thanh Niên Cộng Hòa đề ngày 25-6-63 và 1-7-63. Việt tân xã cho biết 2 thông cáo này do Tổng Đoàn Thanh Niên Cộng Hoà gửi [illegible]

Thư của Tổng Đoàn Thanh Niên Cộng Hoà

«Bức thư ngày 7-7-63 của Thượng Tọa Thích Thiện Minh và VietTan Xã cung tai các báo chí và Đại Phái Thanh Quốc gia phải biết rằng đã đề cập đến Phong trào Thanh-niên Cộng Hoà, Vì thế chúng tôi được lòng phải nhờ Quý Xã đăng các Thông cáo số 3 và 4 của Phong trào chúng tôi để tăng dương dư luận».

(Xem tiếp 3 trang 4)

Hoàng thân PHOUMA TỐ CÁO HÀ NỘI

- **Pathet Lào tố cáo 6.000 quân Hữu đã tiến vào khu Đồng Chum.**

Thủ tướng Phouma tố cáo Hà nội

VAN TƯỢNG (USIS) 6-7.— Trong một cuộc phỏng vấn dành cho thông tấn xã UPI ngày 4-7, Thủ tướng Souvanna Phouma đã tuyên bố « chắc chắn những vụ rối ren hiện nay tại Lào là do Hà nội gây ra ».

Thủ tướng nói thêm : « Việt Cộng không bao giờ muốn tách hẳn vấn đề Lào với vấn đề Việt nam, mặc Hiệp định Genève 1962 đã qui định rõ ràng sự riêng biệt của hai vấn đề ».

Pathet Lào tố cáo Lại

VAN TƯỢNG (AFP) 6-7. — Hôm thứ sáu, hai đội Pathet Lào mưu toan chiếm đồi Ban Na Ngum ở Đồng Chum.

Trong khi đó, đài bà âm Khang Khay tuyên bố về việc hoàng thân Souvanna Phouma kêu gọi ngưng bắn hồm 1 tháng Bảy. Tả phái Lào nói rằng đề nghị này chỉ nhằm hợp thức hóa sự hiện diện của hơn 6.000 binh sĩ hữu phái ở tỉnh Xieng Khouang đến chiếm đóngcác vị trí của tảphái.

Đài phát thanh Pathet Lào lại chối các tội lỗi xâm lăng là quân sĩ của KhongLe và tướng Phoumi Nosavan.

13 VỊ CHỈ HUY được ân thưởng

SAIGON (VTX).— Sáng 6-7 lễ gắn Bảo quốc Huân chương kèm Anh dũng bội tinh với nhành Dương liễu cho các vị Tư lệnh đơn vị và quân binh chủng của Quốc đội Việt Nam Cộng Hòa, nhân dịp lễ Song Thất 1963, đã được cử hành trong thế sân trại Lê văn Duyệt, Saigon, dưới quyền chủ tọa của Đại tướng Lê văn Tỵ, Tổng Tham mưu trưởng Quân đội Việt Nam Cộng Hòa.

Nhân danh Tổng Thống, Đại tướng Lê văn Tỵ, Tổng Tham mưu trưởng Quân đội Việt Nam Cộng Hòa đã gắn Bảo quốc Huân chương cho các vị sau đây

Đệ Tam Đẳng Bảo quốc Huân chương

1) Thiếu Tướng Tôn Thất Đính, Tư lệnh Quân đoàn III kiêm Tư lệnh vùng III Chiến thuật (nguyên Tư lệnh Quân đoàn II) (bợp thức hóa kể từ ngày 1-11-1960).

2) Đại Tá Phan Đình Thứ Tư Lam Sơn, Quyền Chỉ huy trưởng Liên trường Võ khoa Thủ Đức (hợp thức hóa kể từ ngày 1-12-1960).

(Mai tiếp)

SAIGON — Lễ kỷ niệm đệ Cửu chu niên ngày chụp chánh của Ngô Tổng Thống tại Dinh Gia Long ngày 7-7-63. *HÌNH TRÊN : Tăng Thống đang xem sản phẩm của đồng bào Thượng.*

Nhà văn Nhất Linh Ng. Tường Tam TỪ TRẦN

SAIGON.— Nhà văn NHẤT LINH Nguyễn Tường Tam từ trần hồi nửa đêm 7-7-1963 tại Bệnh viện Đô thành Saigon. Người ta được biết rằng trong ngày 7-7 nhà Nhất Linh vẫn khỏe mạnh. Buổi chiều đến 6 giờ chiều người nhà thấy ông mệt nhiều, vội đưa vào bệnh viện Bồn Đức. Tại đây ông mất vào khoảng nửa đêm.

Nhà văn Nhất Linh năm nay 58 tuổi. Ông cùng gia đình ngụ tại khu chợ An Đông, Chợ lớn, ông là một nhà văn mà các tác phẩm đã được đưa vào chương trình văn học tại các học đường của Việt Nam Cộng Hòa. Ông còn là một trong những nhà lãnh đạo cách mạng Việt Nam chống đế quốc thực dân Pháp (1945-1954) và chống Cộng sản thời 1945-1950.

★

Nhà văn Nhất Linh Nguyễn tường Tam từ trần. Cơ sở Báo chí và Xuất bản Tự Do trang trọng cáo chúc anh hồn nhà văn Nhất Linh Nguyễn tường Tam sớm phiêu diêu miền cực lạc, lại chân thành chia buồn cùng tang quyến và các văn hữu.

Hành quân trực thăng vận ở Kiến Hoà

cứu 1 đồn Dân vệ bị 1 tiểu đoàn VC. tấn công— 40 V.C. bị hạ tại trận

2 trực thăng Mỹ bị V.C. bắn trúng, 7 người bị thương—1 máy bay Mỹ nổ bánh lật ở Kontum

- V. C. cướp 1 A.C.L. gần Trà Vinh, bắt 10 thanh niên chiến đấu, đoạt 15 súng.— Bảo An Dân Vệ giao tranh với V.C. ở cách Cầu Ván 1 c.s. giết 14 tên giặc.
- Thông báo ngày 6-7 : 90 V. C. bị giết đếm được xác trong số có 21 tên bị máy bay bắn, 11 tên khác bị bắt sống, 6 súng bị tịch thu.— Lực lượng chính phủ 17 người chết, 19 bị thương, 16 mất tích, 34 súng thất lạc trong số...có 1 trung liên.

TRUC GIANG (VTX) 6-7.— Trên 40 Việt Cộng được một tiểu đoàn chủ lực đã bị hạ tại trận sáng ngày 5-7 trong một cuộc hành quân trực thăng vận do Tiểu khu Kiến Hòa mở tại xã Thạnh Phú Đông, cách thị xã Trúc Giang 14 cây số Đông Nam.

Ngay sau khi hay tin đồn Dân vệ xã Thạnh Phú Đông bị một tiểu đoàn chủ lực địch vây hãm, Tiểu khu Kiến Hòa liền hành quân trực thăng vận đến tiếp viện, hạ tại trận trên 40 địa cùng tịch (kể một số vô khí, chi tiết sẽ được công bố sau.

Phía Tiểu khu Kiến Hòa, 1 chiến sĩ hy sinh, 5 bị thương. Trên đánh của tiếp điểm.

10 VC bị máy bay bắn chết tại Phú Yên

Theo tin VTX, ngày 4-7, Không quân vừa bắn chết 10 tên VC tại Thạnh, cách quận Ty Tuy Hòa (Phú Yên) 25 cây số về phía Tây Nam.

Trong trận oanh kích này, 25 VC đã bị loại khỏi vòng chiến, gồm 10 địa bỏ xác tại chỗ và 15 tên trong thương được đồng bọn mang đi, theo bản báo quân Tuy Hòa đã đưa được. Mặt số doanh trại của VC cũng bị phá hủy tại căn cứ thuộc khu rừng núi trên.

Thông báo ngày 6-7

SAIGON.— Trong buổi thuyết trình sáng 6-7 về tình hình chiến sự Nha Thông Giáo đốc Thông tin cho biết đến 5-7 nửa Việt Cộng thường mở đại độ và tung trung liên đến tấn công đồn Mỹ Trạch cách quận một đại đội và trung liên đến tấn công đồn Mỹ Trạch cách quận Hương Mỹ 4 cây số về phía Tây Nam Bảo an do Dân vệ trú đóng. Ta cho máy bay đến thả bom sau sáng. Kết quả chưa rõ.

Nha Thông Giám đốc Thông tin của cho biết ba binh sĩ Mỹ và 2 VNCH quan. 1 phi công và phi công phụ đã bị thương hồm 5-7, vì Việt cộng bắn súng 2 trực thăng của họ. Máy chiếc bị trung đạn cách Bến Tre 18 cây số về phía Đông Nam và một chiếc khác bị trúng đạn cách Vĩnh Long 30 30 cây số về phía Đông Bắc. Những người bị thương đã được đưa về Bệnh viện điều trị. Trong tình không gì đáng ngại.

Tình hình chiến sự của nhà, tình khác được Nha Tổng Giám đốc Thông tin cho biết như sau

(Xem tiếp 2 trang 4)

LẬP TRƯỜNG

Qua đợt lại bàng nhân của Hội Báo Chí Quốc Tế I.P.I.

Tân bi kịch về lương tâm nghề nghiệp (II)

Đặt vấn đề điều đình hàng ngũ », xét đến tính chất cảy giả báo chí », là tự nhiên đưa đến những thắc mắc về lương tâm nghề nghiệp trong hoạt động. Đó là điểm thứ hai mà nhà chống tội lưu ý về công tác dọi hội thường niên lần thứ 12 của Hội Báo Chí Quốc Tế I.P.I. (I). Đặc biệt là hai vấn đề về nghề nghiệp đưa ra thảo luận trước hội nghị : — về Thông tin, phóng sự trên phần đất Cộng sản ; — và về Thông tin chính xác cũng thăng tin lầm lạc (*Misinformation*) của chính quyền.

Và thông tin tiến phát thế giới Cộng Sản, cuộc thảo luận có nhấn mạnh vào điểm độc giả của báo chí khỏi đủ và thế giới bên ngoài, nên thấy cần phải được tăng gia các nguồn tin tức và cần được thêm dễ dàng trong việc liên lạc với khối Cộng. Thông tin viên của báo le Monde (Pháp) ở Mới Cu, ô. Michel Tatu, có nói rõ những khó khăn trong việc thâu thập tin tức ở một xã hội dưới chế độ độc đoán, vì ở đây mọi tin tức đủ thông thường cũng bị kiểm soát chặt chẽ bởi chính quyền. Ông lại Cảm tin trình bày — *điểm thật lý thú !* — rằng những khó khăn ấy có thể phân nào vượt qua, bằng cách đọc thật kỹ công báo chỉ Sô Viết, trong báo chí Sô Viết viết giữa các lần *không nói đến* một vấn đề quan trọng nào, thường khi *lại nhắc ý nghĩa* đến là những sự việc có tiếu đề lân trên mặt báo hàng ngày. Khi chính quyền kiểm soát hoàn toàn các tin tức thông tin viên còn nhất vận dụng mọi số thủ thuật phức tạp, khu kiểu như trường hợp tại bà Sherlock Holmes !

Và vấn đề chính quyền nhấn mạnh thông tin chính xác hơn, vì vậy đã tự nhiên đưa được nhóm lượn đến chỗ sai nhỏ — at ! ai cũng dự đoán trước — nhất là khi cuộc tấn công bùng lên đã kích luận điệu đối hồi của « ngoại » của chính quyền trong việc tạo lập tin tức để cố lại cho chính quyền. Trong tiến cuộc thảo luận về điểm này đã chuyển về những nhóc mắc lương tâm nghề nghiệp. — Sự cần thiết tự hạn chế tự kiểm soát « phực trong » tình thần ấy quốc » và cũng vì sự cố gắng « đa lộng » để *biện minh cho những điều* « *đi trái nhẽ* » của một chính quyền mạnh. Một quan sát viên ưu tú đã nhắc lại ngày ở điển đàn, lời nói đi đâm của Ogden Nash : — « *Có phải đúng là chúng ta đã chậm chân mau (y nói chậm trong thành), hay chỉ là vì chúng ta tàm bừ thôi ?* »

Những tân đề được đặt ra, đã nhiên không phải là tin chắc rằng sẽ có được ngay một lối giải thoát đúng. Nhưng ít ra nhà đề cũng là một sự việc tối cần thiết vì đặt ra là buộc phải nghĩ đến. Trong một thế giới chia xẻ như hiện nay, đâu đâu cũng tự nhận là có chính nghĩa, là phục vụ công bằng, tự do, dân chủ, ... tất nhiên các ký giả không thể xem

(Xem tiếp 1 trang 4)

(1) Xét theo tài liệu « Forum Service » số 5 Tại hội nghị, nhưng đã ghi chú trong số báo trước, nơi mục Lập Trường.

Cổ động

Xe gắn máy sẽ phải có bằng và lấy bằng số

SAIGON.— Chúng tôi được tin đến tăng cơ lê sẽ thi hành việc bắt buộc các người đi xe gắn máy phải có bằng và xe phải gắn bảng số.

Hiện xe gắn máy có tới 200.000 chiếc. Nếu 200.000 người (hay hơn nữa) đi lấy bằng thì cũng sẽ là một sự mệt cho Bộ Công Chánh (vì trong con số thì số cấp bằng) và các hãng bán bảng số sẽ kiếm được bộn tiền.

Nhưng đây mới chỉ là tin đồn. Người ta tiên tăng việc này sẽ khó thi hành vì không đủ người và phương tiện. T.T.L.

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Những trường hợp có thể xảy ra

Bàn về Hội Nghị Nga-Trung Cộng diễn ra trong cảnh gay go, các chuyên gia về khối Cộng sản đã đưa ra nhiều dự đoán khác nhau. Xin kể như sau :

1.— Hai nước Nga và Trung Cộng đã tranh chấp nhau đến tột độ của sự gay go và đã phá hoại lẫn nhau rồi, lại có những lập trường trái ngược hẳn nhau và phạm vào sự sống còn của nhau, nên họ khó có thể hòa giải với nhau được. Họ sẽ tuyệt giao nhau, họ sẽ tuyên ngôn gọi đối phương là thù địch, và Trung Cộng sẽ lập khối Đại Ngũ Quốc tế.

2.— Hai nước sẽn sàng để tuyệt giao nhau. Nhưng họ lại cũng biết rằng rồi nhau ra thì nguy hại vô kể, nên họ lại vẫn tạm thời giữ nguyên hiện trạng để rồi lại ngấm ngầm chống nhau mạnh hơn.

3.— Hai nước có thể vẫn chống nhau nhưng tạm thời hưu chiến bằng cách phân chia ảnh hưởng. Nga lo tổ chức C.S. ở Âu-Mỹ, và Trung Cộng lo tổ chức ở Á Phi.

4.— Hai nước có thể ngầm thỏa hiệp để tập dợt một kế hoạch chống Mỹ. Bề ngoài, Nga và Trung Cộng có thể cự chống đối nhau, nhưng trong một giới hạn nào đó, để cho Nga vẫn có thể bảo vệ Trung Cộng chống lại Mỹ.

Đông thời, Nga lại hết sức hòa hoãn với Mỹ. Như thế, Nga vẫn có thể giữ cho Mỹ đứng tên công đối phó, trong khi Trung Cộng vẫn có thể tiếp tục chánh sách bành trướng trên thế giới. Trong số những trường hợp trên, trường hợp nào có thể xảy ra ? Hiện nay, nhiều nhà quan sát cho rằng: « Không thể đoán trước được, nhưng cái gì cũng có thể xảy ra được. Lo vì tình hình giao thiệp Nga-Hoa trầm trọng đến cực độ, mà C.S. lại vẫn cố ý tiếng là làm mưu mẹo ».

(Nhân kỷ nghệ làm nữ trang giả tại V.N. được chính phủ trợ cấp xuất cảng)

— Phải biết, hệt soạn, bông tai, nhẫn, v.v... toàn đồ thực nhé !

— Có MỘT thứ nữ trang giả. Mày biết cái gì không ?

TIN ĐẶC BIỆT Của Tự Do

Xung đột giữa nam cán bộ và nữ cán bộ ở Bắc Việt cộng sản

Các cơ quan tây chay nữ cán bộ

Tin của CÔ THẦN

Phụ trách trường hợp thông thường tin của TỰ DO tại miền Bắc et tuyến 17

Cơ quan trung ương của đảng Lao động là nhật báo *Nhân Dân* số 3340 ngày 20-5-1963 đã đăng một bài khảo đề «*Cần chú ý đúng mức đến quyền lợi của phụ nữ*», các giả là Lê Xuân Đông, thuộc Viện Khoa học Nông Nghiệp. Nguyên văn bài báo này như sau :

« Cần chú ý đúng mức đến quyền lợi của phụ nữ.— Hiện nay một số cơ quan, đơn vị không muốn nhận phụ nữ đến công tác ở cơ quan, đơn vị mình, mặc dù những nơi này vẫn kêu thiếu người và yêu cầu cấp trên cho thêm cán bộ, nhân viên. Thế thì vừa qua trong ngành nông nghiệp, một số cán bộ trung cấp được cử tại ty nông nghiệp Hòa Nam và một số cán bộ tốt nghiệp khóa 3 trường đại học Nông nghiệp được cử về công sở tại ty nông nghiệp Hòa Bắc, cả 2 ty này đều không nhận. Lại nói đây một số cán bộ tốt nghiệp khóa 4 trường đại học Nông nghiệp được cử về ty nông

(Xem tiếp 6 trang 4)

NHO LÂM NGOẠI SỬ

Nguyên tác của NGÔ KÍNH TỬ
Bản dịch của NGUYỄN HOẠT

568 NHO LÂM NGOẠI SỬ

Vương thái thái trề môi đáp :

— Úi chao ! Anh nhật là đã ngu không biết một tí gì hết. Bác Cả đã là người làm việc quan trong nhà môn tuần phủ thì bác ấy còn lạ gì món vịt nướng với thịt cá ?

Mời bác ấy đến ăn cơm với mình là được rồi chứ bác ấy có cần gì ăn của ngon vật lạ của anh đâu ! Chi bằng bảy giờ anh mua mau đem cân lấy ba tiền sấu phân bạc đến hàng bán nước cây bánh ngọt mua lấy mười sáu đĩa bánh nướt rồi mua thêm chi cặp ngược bách hoa đem về đây chờ bác Cả đến uống rượu cho vui, như thế mới là đáng lý.

Bảo Đình Tỷ gật gù đắc ý :

— Thế thái nói phải lắm,

Liền đề Bảo Đình Tỷ cầm lấy số bạc chạy đi mua bánh nướt và rượu về bầy biện chỉnh tề ngồi đợi. Đến chiều quả nhiên thấy một cô kiệu có hai cây đèn lồng trên đề bốn chữ « *tuần phủ bộ viện* » đi tới, theo sau kiệu chính là A Tam đi hầu ông Cả tới. Nghê Đình Chu xuống kiệu, đi vào nhà nói với Đình Tỷ rằng :

— Này em ơi ! Ở đằng chỗ anh ngu không có gì đáng mua cả cho nên anh phải đem theo đến đây hơn bảy mươi lạng bạc để em muốn mua gì thì mua.

Nói xong sai A Tam ra kiệu mang vào một cái hộp đựng tiền mở lấy ra từng gói lại từng gói bạc trao cho BàoĐình Tỷ vào bao :

— Chỗ tiền này em hãy cứ nhận lấy. Đến ngày mai anh phải đi cùng với Cơ đại nhân trở về Tô Châu vậy ở đây em nên mau mau đi kiếm xem có căn nhà nào bán, giá tiền đặt trước độ từ hai trăm đến ba trăm lạng cũng được thì vợ chồng em dọn đến mà ở rồi em nên thu xếp đến với anh ở dinh quan tuần phủ Tô Châu. Anh sẽ thưa chuyện với cụ lớn Cơ. xin cụ lớn cho trước số tiền lương năm nay là một ngàn lạng để rồi anh đưa tất cả cho em mang về Nam Kinh hay hoặc làm vốn buôn bán hoặc mua hẳn lấy một cái nhà cho thuê lấy tiền mà sống qua ngày.

NHO LÂM NGOẠI SỬ 569

Bảo Đình Tỷ nhận lấy số bạc rồi lưu ông anh lại uống rượu. Trong bữa ăn, hai anh em nhắc đến chuyện nhà, nào vừa khóc, khóc xong lại kể chuyện riêng cho nhau nghe. Ăn uống trò chuyện mãi đến canh hai, Nghê Đình Chu mới chia tay cùng vợ chồng người em để ra về. Hôm sau Bảo Đình Tỷ bàn chuyện cùng cụ Vương Vũ Thu rồi cho gọi người mối mua bán nhà đến bảo thm mua hộ một căn nhà.

Từ đó, nhà nhà trong thành đều biết chuyện ông lớn Cả họ Nghê đến tìm em ruột, ông này hiện đang làm quan trong nha môn cụ lớn tuần phủ, vì vậy mọi người đều gọi Bảo Đình Tỷ là cậu Sáu Nghê (Nghê lục lang). Còn như vợ Đình Tỷ là Vương thái thái thì khỏi nói.

Qua nửa tháng au người mối nhà đã tìm được một cái nhà ở hẻm hẹp Thi gần khu Hạ Hồ Kiều, nhà gồm ba gian chính trông ra đường qua dẫy hành lang rồi đến lớp nhà sau gồm bốn căn : dãy chính là nhà của quan ngự sử hưu Thi nhưng vì Thi ngự sử đi làm quan xa không ở nhà nên đem cầm cho người khác, giá tiền cầm là hai trăm hai mươi lạng. Giao kèo làm xong phải nộp trước một số tiền hai mươi lạng làm tiền trước bạ, hôm nào đọn đến ở thì phải trả một số tiền hai trăm lạng. Ngày Bảo Đình Tỷ dọn đến nhà mới hai bên hàng xóm đều đem đồ mừng đến mừng.

Người anh rể họ Quy lúc ấy cũng chịu bỏ tiền ra dẫn mặt đến để kể chuyện thế nghĩa. Bảo Đình Tỷ mời khách đãi rượu luôn trong hai ngày rồi lại bỏ tiền ra chuộc lại cho «bà vợ» một ít quần áo và đồ nữ trang, từ đó trong người «thái thái» mới trở lại nhóc nhách được đôi chút. Thế rồi vài ngày sau lại cho mời thầy lang bắt mạch mỗi ngày một chén thuốc tới tấm phân bạc. Bởi thế ngốt trăm lạng bạc dần dần hết nhẵn, Bảo Đình Tỷ bèn thu xếp đến Tô Châu để tìm ông anh Cả, khăn gói xuống thuyền đi Tô Châu. Hôm ấy trời ngược gió cho nên nhà thuyền phải cho kéo giây ngược lên phía bắc, đi như thế suốt một đêm mới tới Nghi Trưng rồi thuyền đỗ lại ở ghềnh Hoàng Nê.

(Còn nữa)

ĐÃ PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC DỊCH PHẨM :

MỐI THÙ THIÊN THU

(*Tập tiểu thuyết gồm 10 truyện tuyệt tác của ly kỳ*)
— *nguyên tác của Văn hào* JACK LONDON
bản dịch của : LÊ BÁ KÔNG và VÕ HÀ LANG

Sách dày 215 tr., khổ 14×22, sếp cỡ chữ 8, có hình vẽ đẹp, bìa 5 màu láng bóng, mỹ thuật. Giá 28đ. Mười truyện lâm say sưa người đọc. Các bạn sẽ nhớ nhớ đời sau khi đã thưởng thức vàn tuyệt diệu của Jack London.

Nhà tướng số

HUỲNH-LIÊN

30 năm kinh nghiệm

Chuyên môn xem TỬ VI, CHỈ TAY. Đoán quẻ bài TAROT theo khoa học Ai Cập. Cam đoan quẻ quyết tiên đoán việc ĐÃ QUA không đúng không nhận tiền thù lao. Việc XẢY ĐẾN có giấy tờ bảo đảm chắc chắn.

Văn phòng tại 632 Phan thanh Giản Vườn Bà Lớn Saigon.

CÁCH NGHỀ

(1080)

HỎI : Nguyên tôi ở quận Bảo Lộc tỉnh Lâm Đồng có phỏng 3 mẫu vườn trồng đủ các thứ cây ăn trái. Tôi mua các sách chỉ dẫn cách thức trồng bón và mua thuốc trừ sâu trùng ; thật ra cây cối tốt đẹp, chúng tôi hơn các vườn trồng cây xung quanh vườn của tôi ; bón cây theo sách thì tôi cũng bón phân chuồng và Hóa học.

Đầu mùa xuân, cây cối nảy lộc có hoa trái thì coi cây đẹp, hoa ra rất nhiều, đến khi đậu thành trái thì chỉ còn rất ít, đến lúc trái đã lớn gần giả thì đều hư thối, nứt rụng hết, có cây rụng thối hết mọi trái không đậu được một trái nào !

1) thứ soái cứ lớn gần giả là nứt thối rụng, bửa ra trong quả những giòi lúc nhúc, cam, bòng, chanh, quít, quả đã lớn khá là cứ sùi dựa ra rồi thối rụng. Khế ổi cũng vậy, ổi hãy còn xanh thế mà ở trong lúc bỗ dòi ra đã thối hay có giòi rồi; bòng bong thường gọi là mận Saigon hay trái roi quả hãy còn non đã thối rụng hết.

Măng cầu xiêm, và măngcầu ta (tức na) có hoa rất nhiều, khi thành trái có cây được hai ba trái có cây rụng hết, tóm lại đủ các cây đều hư thối như thế mà tôi đã hết sức học hỏi để tìm cách cho các thứ cây được đậu trái mà không sao được.

Tôi chỉ còn trông nơi ông chỉ bảo giúp tôi cho được biết cách ngăn ngừa các thứ tai hại kể trên. Cám ơn ông DuyViệt và chúc quý bảo Tự Do trường thọ.

LÊ VĂN QUẢNG
Bảo Lộc

ĐÁP : Chứa cây ăn trái bị bệnh- sâu.

Khi bảo Bảo Lộc mát mẻ (từ 25-29 độ) (vũ lượng) mưa dầy dủ, đất đai khá tốt thì có thể hợp cho mấy loại cây ăn trái mà ông đã trồng.Nếu ông đã theo sách vở để bón phân và dùng thuốc sát trùng rồi mà cây cối còn bị những tai hại ở trên thì có thể bởi lý do sau đây ;

a) Tại đất Thiếu phân.— Đất vùng cao nguyên như Lâm Đồng, Tuyên Đức, Darlacv.v. vì mưa nhiều nên lâm hoá chất cần thiết cho cây cối bị trôi, lôi cuốn đi mất, nhất là chất vôi. Vậy phải bón cây ăn trái bằng phân mục, phân điểm, phốt phát và nhiều phân vôi: Bón cho mỗi gốc cây có trái rồi 2kv vôi bột hay2 ký bột đá vôi (carbonate de chaux),hoặc giả bón 3 ký phosphate bicalcique: Mua bột đá vôi ở hãng Nocoty, đầu cầu Bình Lợi Gia Định.

b) Tại sâu. Dù ông có dùng thuốc sát trùng nhưng có lẽ dùng không đúng lúc cho nên sâu còn xuất hiện khi cây có trái rồi lâm rụng trái non đi hoặc sâm nhập vào đọt, vào thân cây, vào rễ rồi làm hại hoa quả.

Cách để phòng và trị liệu : Một năm 2 lần : a) Đầu mùa mưa, khi cây sắp ra lộc, lá non lấy thuốc sát trùng như Dieldrin, DDT, Malathion xịt lên toàn thể cây.

b) Cuối mùa mưa lại xịt một lần thuốc sát trùng nữa, Quét nước vôi có trộn thuốc DDT lên thân cây. Khi bón phân cũng rắc một ít thuốc sát trùng lên đất để giết sâu dưới gốc.

c) Nuôi kiến vàng trên cây để chúng giúp ta bắt sâu nếu không dùng thuốc sát trùng.

Đàm NGANG Cung

Lời nhà hàng Xăng

Ngày xưa cụ Tam Nguyên Yên Đỗ có bài « Lời phường chèo ». Nay Ao Vải cũng có « Lời nhà hàng xăng ».

Vách bên đông cô hàng xăng ở,
Đương nửa đêm gọi vợ chuyện trò.
Rằng : nhà sở dĩ giàu to,
Bỏ mây có hiểu bởi trò trống chi ?
Vợ cuống quít, hỏi đi hỏi lại :
— Giàu cách nào, ông giới tôi hay !
Ông rằng : nghề bán xăng này,
Nhà người « tăng kiệt » mà xoay mới lời.
Tôi tính thử để coi cho Biết,
Mỗi « lít xăng » ăn chẹt « mấy hào ». (cắc)
Mấy hào tuy chẳng là bao,
Nhưng ngày ngàn lít, cộng vào mới to !
Đây cách thức nói chẹ bà rõ :
Khách mua xăng đa số trả tiền.
Ít khi có « Cắc » sòn liền.
Chín đồng ba cắc, trả lên mười đồng:
Muốn thối lại, ta không thối lại,
Yêu cầu xin : « lấy đại bằng xăng »
Bà ngoài coi bộ công bằng.
Thêm tiền, thì cũng thêm xăng chứ gì ?
Tuy bề ngoài nói thì như thế,
Nhưng bề trong, trùng kế nhà hàng.
Tính ra bảy của phải ngang
Bảy phần trăm lít đàng hoàng mới chủ !
Nay ta chỉ thêm cho chút đỉnh,
Vận thật nhanh, ai tính kịp nào ?
Và chẳng : tâm lý đồng bào.
Đã quen nếp sống « thiếu thảo » từ xưa.
Nay gặp khách đến mua xăng lẻ,
Ta cứ nên cận kề hỏi rằng :
— Ông bà có « các lẻ » chăng
(Nếu không) đề ngại « đã phòng mười đồng »
Theo tâm lý số đông khách tới :
Gật đầu luôn, không nói năng nào.
Thế là : đề một lít vào.
Vận thêm vòi giọt, khách nào tính ra ?
Khách đã chẳng kêu ca thắc mắc ;
Ta thu tiền năm chắc trong tay.
Tính ra số lợi hàng ngày,
Năm lăm « chục cọn » lời nay ăn không
Ấy thiên hạ mông lung mờ tối,
Đâu tính ra cái lối làm gàu .
Thôi thôi cười nhỏ cùng nhau.
Ở đời thật lắm cái đâu ngày tha !
Bà sáng sọc cười to đắc chí,
Ông gật gù hi hi nhách mỏi.
Đêm khuya, canh đã khuya rồi,
Tiếng cười, tiếng hu cũng thôi bặt dần.

*

May Áo vá, ở gần nghe thấy,
Vội thắp đèn lấy giấy chép chơi.
Dán đầu thơ nhận lời thôi,
Gọi là kỷ sự mấy lời nôm na.
Xin những ai thật thà đúng mực,
Bán bao nhiêu, tính thực bấy nhiêu.
Đôi bên mua, bán biết điều,
Thì đâu có phải mê nheo làm gì !
Đối « bạc các » thôi đi, thôi lại,
Được ít nhiều lãi lãi cũng hay.
Sao cho mua bán thẳng ngay,
Khách hàng khỏi phải chau mày nghiến răng.

AO VẢI

Cam Sâm
Thuốc Cam Hàng Thiếc Hanoi
Trẻ ăn mau lớn, trừ sán lãi
Trẻ em MỒ HÔI TRỘM
uống Đại Bổ Chân Âm
Nhà thuốc THANH-XA
Chữa các bệnh trẻ con.
26 Ngô tùng Châu Saigon cửa treo 2 con Voi. KN. số 290

ĐƯỜNG LỐI PHÁT TRIỂN kinh tế của V. N.

SAIGON (VTX) 5-7.—«Đường lối phát triển kinh tế thích hợp cho quốc gia ta là sự phát triển đồng đều ở mọi đẳng cấp nhân dân, trong tinh thần đồng hòa ở mọi lãnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội và chủ trương cộng đồng đồng tiến của chủ kinh tế nhân vị đã và đang được thực hiện, trong Quốc sách ấp Chiến lược».

Đó là lời tuyên bố của ông Hoàng khắc Thành, Bộ trưởng Kinh tế trong khi thuyết trình trước Hội đồng Kinh tế Quốc gia hôm 4-7 tại Hội trường Diên Hồng.

Sau khi phác họa khái niệm tiến triển của một vài học thuyết kinh tế, ông Hoàng khắc Thành đã phân tích sự phát triển nói chung và khuếch trương kinh tế nói riêng.

Sau phần trình bày, ông Bộ trưởng đã giải đáp các thắc mắc của các vị Hội viên và cùng Hội đồng trao đổi rất nhiều ý kiến và lý thuyết cũng như về thực hành.

Cuộc nao đủ quan điểm đã diễn ra trong hơn ba tiếng đồng hồ, trong một bầu không khí thân mật.

Thể theo lời yêu cầu của Hội đồng Kinh tế Quốc gia, ông Bộ Trưởng cho biết sẽ đúc kết các điểm rất nhiều ý kiến và lý thuyết cũng như về thực hành. Cuộc nao đủ quan điểm giữa Bộ Kinh tế và Hội đồng để làm căn bản cho các cuộc nghiên cứu kinh tế sau này.

Trả lời Y-Học thường thức

— Ô. X. 15 ở Đà nẵng— Ô. nên vào Saigon, đến các BS chuyên môn về nhàn khoa mà nhờ trị liệu cho thì mới có hiệu quả chẳng bạn BS Vinh Đàn 22 đ.g Phan đình Phùng hoặc BS Nguyễn văn Tài 41 Lê Lợi Sg.

— Ô. Ly văn UYÊN ở Tăadjnh Ô. nên đến BS Dương quang Cảnh 438 Trần quy Cáp Sg. nhờ trị cho sẽ được toại nguyện.

— Cô Hà Vi THI, ở Quảng Ngãi.— 1) Cô quên nói cao bao nhiêu thì mới luận ra được cách hay gây cho.— 2) Phải cho biết rõ kinh kỳ nghĩa là ngày bắt đầu thấy kinh chảng trước và ngày bắt đầu thấy kinh tháng nay thì mới tính được ngày trứng rụng.— 3) Dùng «Crème Tokalon » loại cho da nhờn. Hỏi mua ở các tiệm Mỹ phẩm Saigon.

SỞI (BAN)
Nhà thuốc
THANH-XA
Chữa các bệnh trẻ em
Ngô tùng Châu Saigon
26 cửa treo 2 Con Voi
K.N. số 192 30-5-63

BÁ ĐÀ SƠN QUÁN TÂN
Trị bịnh Tử Cung, Bạch đai hạ
VÕ - VĂN - VÂN 101-211
Nguyễn-Thái-Học Saigon

K.N. số 146 — 16/5 — 15-11-63

CHUYỆN PHIẾM HÀNG TUẦN

Chi cần tỏ một ý định

của TRẦN HOÀNG

Những chuyện điển hình khuyên người ta làm điều thiện và cư xử đúng như châm ngôn trong các sách giáo khoa về luân lý, ai cũng thuộc lòng hết cả. Thuộc để thuộc lòng thì cũng cần sách theo học lớp Đồng ấu. Thuộc quá dẫn nói phát chán không buồn xem không buồn ngó, không buồn nghe và cũng không buồn biết đến nữa.

Chẳng hạn câu chuyện sau đây chỉ cần để cập tới vài câu là ai cũng có thể kể tiếp vanh vách được đoạn dưới.

« Vua Lý Thánh Tông là một ông vua nhân từ, có lòng thương dân. Một năm trời làm rét lắm, Thánh Tông bảo những quan hầu rằng...»

Chỉ cần nhắc tới đoạn đầu thế thôi, chắc chắn toàn thể quốc dân Việt Nam, nhất là những người có học, những người được mệnh danh là giới trí thức, tức là giới hiểu biết, sẽ có thể kể tiếp ngay được :

« — Vua bảo các quan thế này chứ gì :

— Trẫm ở trong cung ăn mặc như thế này còn rét, nghĩ những tội phạm bị giam trong ngục, phải trói buộc, cơm không có mà ăn, áo không có mà mặc, có người lại còn chưa được xét hỏi xong, gian ngay chưa rõ, nhỡ rét quá mà chết *thật là đáng thương lắm.*

Thế rồi vua truyền lấy chăn chiếu cho tù nhân. Lại một hôm Thánh Tông ra ngự ở điện Thiên Khánh xét án, có Động Thiên Công chúa đứng hầu ở bên cạnh. Vua chỉ vào Công chúa bảo các quan rằng :

— Lòng trẫm yêu thương dân cũng như yêu thương con trẫm vậy, hiềm vì trăm họ ngu dại, làm càn phải tội, *trẫm lấy làm thương lắm.* Từ rày về sau tội gì cũng liệu giảm nhẹ đi cho họ ».

Thế là cả câu chuyện được kể lại vanh vách chẳng sai một đoạn một tí nào,

Nhưng đọc thì đọc, mà cảm xúc bồi tình tiết và nội dung của câu chuyện thì không còn.

Vì người ta đã quá quen, quá thuộc, đến mức nhìn mà không trông, đọc mà không nghe nữa rồi, *thành ra cả một ý nghĩa luân lý, cả một đường lối hợp nhất và đúng nhất của đạo làm người, cũng thành hão hết.*

Nếu lòng người ta thật chưa cần cỗi vì tham vọng vì ích kỷ, nếu người ta còn giữ được ít nhiều thuần phác để tìm tưởng ở những hình dáng cao đẹp, không đến nỗi cười khẩy và nộp vực bất tất cả, hẳn người ta sẽ không cho sự biểu lộ tình thương của vua như thế là quá giản dị, quá thật thà, nếu không muốn nói trắng ra là quá ngây thơ không có « *chính trị* ». Thật ra chính trị chưa chắc đã có hiệu quả hơn đối với dân Việt Nam từ xưa và mãi mãi vẫn là một dân tộc rất nặng nề về tình cảm. Vì hoàn cảnh mà một đôi khi lòng thương của họ không được bộc phát, chứ không vì thế mà thui chột hẳn. Nó vẫn còn tiềm ẩn để nhờ thời gian thuận nhiên lại nảy mầm xanh lộc, tươi tốt như xưa.

Cứ xét một việc, ông vua nổi tiếng là nhân từ kia, đã hành động theo tình cảm, thấy cảnh thương tâm thì thốt ra lời thương tâm, rồi tìm cách để cụ thể hóa lòng thương đó, nên trong khoảng gần 20 năm trị vì, biết bao nhiêu người đã cảm mộ độ lượng cao đẹp đó của bậc quân thượng, sức cảm mộ trần lan tới cả những kẻ hung bạo, những kẻ liều lĩnh, những kẻ rất có thể dương yên lành biến thành trộm cướp giết người trong khoảnh khắc.

Những kẻ ấy đã cảm phục, đã kính yêu nhà vua đến nỗi những chuyện giặc cướp không xảy ra nữa.

Đã đành muốn cho dân chúng an cư không biến động một tình thương không đủ, còn cần phải biết giáo huấn, biết hưng bang, cho dân no, dân giỏi, nhưng dù sao yếu tố «*có lòng thương*» vẫn là yếu tố chính để *giúp cho mọi guồng* máy chạy đều mà vẫn êm ả, dịu dàng, vui vẻ.

Vì thế mà trong triều đại Lý Thánh Tông, nền văn học đã được phát triển rất mạnh. Không Lão Nho, ba học thuyết đã được nghiên cứu và truyền bá để dào luyện cho dân có đủ khả năng, đủ tư cách làm người công dân trong một nước độc lập.

Đức người quân tử như gió.
Cỏ thì lướt ngả các ngọn cỏ.

Vua Thánh Tông chỉ cần hai lần tuyên bố xu hướng của mình đối với thần dân là «*thương lắm*» với các quan, thế là ý nguyện của nhà Vua được đem ra thực hiện ngay rất mau lẹ.

Vua thương dân một, chắc chắn quan sẽ thương dân mười.

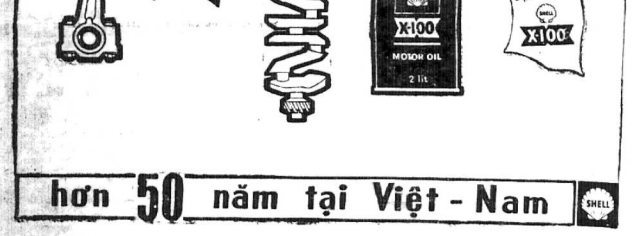

hơn 50 năm tại Việt - Nam
SHELL

DIỆN THỌ TỐ
ÔNG-TIÊN
Phục hồi sức khỏe
Tăng cường sinh lực
CHO NGƯỜI
THẬN SUY, HUYẾT KÉM
ỐM YẾU, MỆT NHỌC
MẤT ĐÀN, KHÓ NGỦ.
CÓ BÁN TẠI CÁC TIỆM THUỐC BẮC
ÔNG TIÊN
KN BYT. 167. 30-5-63

MỖI NGÀY DÙNG 1 TỚI 4 VIÊN :
FORVIT
LÀ ĐÃY ĐỦ 17 SINH-TỐ VÀ CHẤT KIM CẦN THIẾT
K.N.281 BYT/QCDP 20-6-1963

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NÓI HAY ĐỪNG

Đề chấm dứt cuộc tranh luận chung quanh bài thơ « kén vợ »

Saigon, ngày 5-7-63

Kính gửi bác Hiếu Chân,

Là một độc giả của báo Tự Do, tôi rất thích đọc mục « Nói hay Đừng » do bác phụ trách. Nhưng gần đây, không biết vì lý do gì, mục « Nói hay Đừng » đã mất hết ý nghĩa của nó, để thỉnh thoảng biến thành một nơi tranh luận vô vẩn. Chẳng hạn như vụ hai ông Hàn Chương Vũ đưa Trác và Chính Nghĩa đã mượn mục này làm nơi cãi nhau những nhát vỡ xuất xứ của một bài thơ : người thì bảo là của Tam Nguyên Yên Đổ, kẻ thì cãi là của Tảo Hồ trong Hiếu, chẳng ai chịu nhường ai và có lẽ độc giả TựDo còn « bị » đọc những bài « trả lời » « thương xác » dài bất tận.

Theo chỗ tôi biết, vốn đã thật giản dị : bài thơ mà hai ông đã tốn công tranh luận chính là bài « khuyên kén vợ » của Hồ trong Hiếu. Lúc đó, vào khoảng 1923-24, Hồ trong Hiếu còn đi học và ở trọ tại Foyer des Etudiants annamites do một Đạo tụ người Pháp (tên là Foynet hay Monet gì đó, tôi không nhớ rõ) thành lập tại Hà Nội và bài thơ « Khuyên kén vợ » đã được đăng lần đầu tiên trong cuốn « Bulletin du foyer des étudiants » dưới kỳ tên thật : Hồ trong Hiếu: Mãi về sau này, khi cộng tác với nhóm Tự lực Văn đoàn, viết ở báo Phong Hóa, Ngày nay, Hồ trong Hiếu mới lấy bút hiệu là Tú Mỡ, một bút hiệu được vô khái hài và trái ngược hẳn với thể chất của ông vốn rất gầy ốm. Khi xuất bản cuốn « giọng nước ngược », Tú Mỡ đã góp nhặt những bài thơ đã làm khi còn đi học hay đã đăng trên các báo Phong Hóa, Ngày Nay, trong đó có bài « khuyên kén vợ » mà gần 30 năm sau, bỗng nhiên trở thành đầu đề cho một cuộc « bút chiến » tốn giấy, tốn mực mà chẳng đi đến đâu !

Như vậy, tác giả bài « khuyên kén vợ » nhất định phải là Tú Mỡ Hồ trong Hiếu. Vả lại, ông Hoàng trọng Khôi, con trai cụ Hoàng ý Viêm cũng đã xác nhận là bài thơ « khuyên kén vợ » có thể không phải là của cụ Yên Đổ vì khi ông hỏi cụ Tú Ba thì cụ này cũng đã « thận trọng xin sửa bổ bảo không nên in ».

Hơn nữa, thân phụ ông chỉ : «... thấy là bài thơ có tích vẻ việc xử thế mà vô hại, nên cố in vào...» (Nói hay Đừng ngày 5-7-63) nghĩa là không cần tác giả bài thơ đứng là Yên Đổ mới in vào, mà chỉ cần nội dung bài thơ lành mạnh, vô hại, có tính cách khuyên nhủ người ta là đủ.

Thưa bác Hiếu Chân, xin bác lên tiếng để làm sáng tỏ vấn đề và cũng để chấm dứt cuộc tranh luận lông bông vô ý, chẳng đi đến đâu mà lại bắt đầu lạc hướng: việc tìm hiểu xuất xứ bài thơ đã biến thành việc tranh luận về nghĩa của chữ « anh hùng » và việc tự ý sửa thơ....

Mong rằng từ đây đọc giả mục « Nói hay Đừng » được đọc những bài bổ ích nội dung, sâu xa,thâm thúy của bác hơn là những cuộc chửi rủa nhau không tiếc lời, che đậy qua hình thức những bài « thương xác » « trả lời », « lên tiếng », chỉ làm bàn mất người đọc !

LÊ TRỰC

BẠN ĐỌC VIẾT

Xin xúc tiến việc cấp giấy «hợp lệ quân dịch»

Kính gửi Ông Bộ trưởng BộQuốc Phòng.

Thưa ông,

Chúng tôi là một nhóm Thanh niên hiện đang thất nghiệp kính đề ông xét xét cho chúng tôi trường hợp sau đây :

Trong thời-kì việc làm ngoài những giấy tờ cần thiết khai mang hồ sơ, chúng tôi còn phải xin giấy tình trạng hợp lệ Quân dịch ở khu 3 tiếp vận Tân sơn nhất người lấy biên lai phải mất 5, 7 phút. Chúng tôi phải viết tay chứ không được phát đơn như trước, nên đề có những điều xa xuôi nhỏ nhặt như viết thiếu, nhỏ chữ... là nhân viên thâu đơn trả khỏi có nhận.

Có người phải đi mấy ngày mới nộp được lá đơn. Đó là không kể những người ở xa Đô thành hàng mấy chục cây số.

Giấy Tình trạng hợp lệ quân dịch chỉ được phát ra 15 hay 20 ngày, chỉ bỗ tức vào một hồ sơ(?) và nhất là chỉ có giá trị trong vòng 6 tháng sau khi lãnh được. Thành thử, hàng năm chúng tôi phải xin 2, 3 lần. Riêng đối với các anh viên nhập Đại học, công việc gần đành rất vất vả hơn vì chúng chỉ cũng cần phải giấy này mà xét ra không cần thiết cho lắm!

Vì những sự việc rối rắm, xin ông Bộ Trưởng cho phép chúng đơn vào chúng tôi nhờ ông đặc ân sau :

— Tăng số nhân viên thâu đơn và phát biên lai.

— Những nhân viên nay phải là những người đã đất, hoặc phải theo đúng 1 trong 7 điều giáo lệnh tại tại khu 3 tiếp vận là phải «tận tâm bảo vệ nhân dân » làm việc một cách nhanh chóng.

Đơn phát không.

Nhưng xét ra biện pháp trên cũng vẫn quá phức tạp, chưa là đối với những thanh niên xa đô thành (tại các tỉnh lẻ). Vậy xin ông cho phép toàn thể anh em thành niên chúng tôi được lãnh giấy tình trạng hợp lệ quân dịch ở Phòng Quân vụ trong mỗi quận, vì xét ra một thanh niên sau khi đã khám lược giải cả nhân, đã được tỉnh điện làm thế trưng binh kể ra đã hợp lệ tình trạng quân dịch 1lần rồi! Trên thực tế tại khu 3 Tiếp vận không có một sự điều tra lý lịch chắc chắn ngoài việc xem qua là đơn đề cập chúng chỉ cho đương sự.

Được như vậy chúng tôi hết lòng cảm ơn ông Bộ trưởng.

Đại diện một nhóm thanh niên
NGUYỄN-ĐỘ

Hộp thư tòa soạn

O.H.C. YÊN, Huế.— Việc bảo chỉ can thiệp giúp ông trong khi nội vụ còn trong vòng xét xử là một việc không nên,ông có thể trình bày đầy đủ với các Tòa án và cứ theo đó đến cùng, vòng chỉ cần cự chống lại các đọa đày. Hoặc có thể gửi đến một cơ quan chuyên nghiệp cứu xét không vụ khác mắc để bào ý kiến như tờ Pháp Lý Tập San.

— Mừng Sang Thất, toàn dân quyết tâm xây dựng Xã hội mới.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN THÁNG BẢY :

XÂY DỰNG QUỐC HỘI PHÁP - NHIỆM III

Trình bày giả đề : Thu Giang NGUYỄN DUY CẦN

Nhật báo Tự Do đã chọn làm đề tài thảo luận tháng 7 này vấn đề *«xây dựng Quốc hội pháp nhiệm III»* (1). Tại sao lại có sự chọn lựa đề tài nầy trong khi còn không biết bao nhiêu vấn đề khác cũng hết sức quan trọng đáng cần được đem ra thảo luận gấp ? Phải chăng vì hiện thời nhân dân đang chuẩn bị làm phận sự công dân, bởi tại Quốc hội pháp nhiệm II chấm dứt nhiệm kỳ vào ngày 30-9-63, và Quốc hội pháp nhiệm III sẽ được bầu vào ngày 31-8-1963 sắp đến. Chúng ta chỉ còn trước mặt hai tháng hết sức là ngắn ngủi để chuẩn bị.

Chúng ta đang ở trong một tình trạng cực kỳ nghiêm trọng và vô cùng khẩn cấp, vì tình hình quốc nội cũng đang ở độ chuyển biến mạnh, mà tình hình quốc tế đang chuyển mình quan trọng, và như vậy sự bầu cử Quốc Hội hôm nay đã mặc nhiên khoác lên trên mình nhân dân trong một trọng trách hết sức nặng nề. Ở trong một chế độ dân chủ tự do thì đây chỉ là một trong những trường hợp đặc biệt mà mỗi người dân được quyền tích cực tham chính, lựa chọn người đại diện của mình ở Quốc Hội. Trong hai nhiệm kỳ vừa qua của sự bầu cử, cũng như trong công việc bầu cử sẽ tới đã và sẽ đánh dấu sự trưởng thành, cũng không của dân chúng VIệtNam về phương diện chính trị.

Trong cuộc bầu cử Q.H. sắp tới, người dân cần phải ý thức rõ tình trạng hiện thời của nước mình cũng như của quốc tế để nhận định đúng vai trò lịch sử và chính trị của mình trong sự tồn vong của tổ quốc và dân tộc. Nếu lại có sự bầu cử liều lĩnh người đại diện của mình,thì đó một phần lớn trách nhiệm phải là về mình và mình phải chịu gánh hậu quả của những Dân Biểu « hữu danh vô thực » do mình bầu ra. Tuy nhiên, người dân nếu muốn làm tròn sứ mạng lịch sử của họ, cũng cần phải có sự đủ đắt huấn luyện tích cực của những kẻ có sự mạng dẫn đạo như báo chí, sách vở, cũng các cơ quan văn hóa, chánh trị v.v... Địa vị của một người dân biểu Q.H., ngày nay phải chăng một số đông đã nhận thức sai lầm trong trách của họ. Thay vì là một người đại diện của nhân dân và phải lo bảo vệ quyền lợi của người dân, đã địa vị quan niệm địa vị của họ là địa vị của một « ông quan » ăn lương chính của Chánh quyền và phụng sự cho Chánh quyền.

Họ đã làm phận sự và địa vị của họ trong một chế độ dân chủ, với các ông nghị thời Pháp thuộc.

Đã đến lúc mà phong trào «xét lại» do Chánh phủ đề xướng phải được áp dụng ngay trong công việc làm «sổ sách cuối năm»đối với Ủy ban của Quốc hội nhiệm kỳ II đã sắp đến ngày mãn khóa, và như thế là để «ôn cố nhi tri tân» *rút bài học kinh nghiệm* đã qua để trù liệu hành động của mình sắp đến.

*

Như vậy, cuộc thảo luận của chúng ta về việc « *Xây dựng Quốc Hội pháp nhiệm III* » sẽ của ra làm mấy khoản chính như sau.

1) « *Xét lại* » *công việc đã qua của Quốc Hội pháp nhiệm II* : Trong thời trang xã hội nước nhà vừa qua Q. H pháp nhiệm II đã làm được những gì đáng ghi ơn sự tiến bộ dân chủ nước nhà và lợi ích cho nhân dân ? Sự « Xét lại » ở đây là cố quyền của người dân, vì chính họ đã phó thác ủy nhiệm cho các vị dân biểu nhưng phận sự quan trọng ấy trong khi chính họ đã lầu các vị ấy vào Q.H.

Trên con đường tập sự dân chủ, kể từ ngày thành lập chế độ Cộng hoà cho đến nay,dân chúng đã mấy phen đi bầu Quốc hội. Trong các vị dân biểu Quốc hội đã được bầu, tuy có những người nổ lực khá khen, nhưng phần chăng cũng đã có những người có lề cũng không hơn gì các ông "nghị viên" của thời ngoại thuộc hay ở chế độ cộng sản,với những cử chỉ hết sức quan liêu,thơ lại.

Tuy đó là trường thuộc về quá khứ, nhưng nó đã để lại những hậu quả tai hại mà người dân phải cam chịu, và nhân nại mà chịu. Phải chăng hộ cũng phải chịu trách nhiệm trước quốc dân về cái tội bội tín, vì đã không làm trên trách nhiệm mà người dân đã giao phó cho họ và đã long trong hứa hẹn trước khi và sau khi đắc cử?

Chúng ta phải chăng cũng có quyền trông mong rằng các ông các bà nghị sĩ tương lai sẽ « khá hơn »số các ông các bà « nghị sĩ gật » nói trên, và nếu số con người ấy cứ tiếp tục mượn địa vị ấy để làm nấc thang danh lợi của họ trên lưng của quốc dân chúng thì quốc dân chúng cũng có quyền lôi họ ra ánh sáng của dư luận để bắt họ phải trung thành với sứ mạng của họ, hay phải làm cách nào khác để bắt buộc họ phải thi hành đúng mức phận sự của họ ?

Lại nữa, chúng ta cũng cần *xét lại*, tại sao lại có sự bầu cử lầm lạc một số ứng cử viên không đủ tư cách dân biểu như đã nói trên ? Lỗi nơi một số người dân kém học,thiếu sáng suốt, thiếu đầu đắt, hay bị dụ dắt sai lầm do một số báo chí không làm phận sự là nơi sáng mà lại vì quyền lợi riêng tư che lấp hay làm ngơ trước những vận động ám muội của một số người vì danh vì kỷ có thành tích ?

Người dân phải chăng trong giai đoạn lịch sử nầy không được quyền thức ở và khoan trăng cho Q.H. những gì là quyền lợi trực tiếp của người dân, và bảo chỉ là phần anh thành thực của dư luận nhân dân phải được tự do phát biểu ý kiến của mình mà không nên vì một lý do gì ngăn cấm hay trở ngại ? Phải chăng quyền tự do ngôn luận đúng đắn cũng cần phải được trật đề áp dụng trong thời gian bầu cử, và như thế, dư luận nhân dân mới được trung thành biểu lộ vì quyền lợi chung của toàn thể dân tộc ?

2) Như vậy, giữa thời trang quốc nội và quốc tế như thế, Chánh phủ Việt Nam Cộnghòa đã theo những chánh sách nào trong khi tổ chức lấy cử Quốc hội và chính phủ nên kỷ vọng những gì ở Quốc hội nhiệm kỳ III ? Về một mặt khác nhân dân Việt Nam hiện đang chờ đợi những gì nơi các ông các bà dân biểu tương lai ?

Đề muốn đủ không, sự tiến triển của lịch sử, của quốc gia chuyển từ thời phong kiến, ngoại thuộc đến thời độc lập và dân chủ, bành xe tiến hóa vẫn phải lăn tới mãi, không sẽ nằm lại được. Như vậy, các nhà lãm chánh trị, mà trong đó có các vị dân biểu, cũng không thể không chuyển theo nhịp tiến cộng xã hội dân tộc mà kéo xã hội lùi lại thời phong thực được! Nghĩa là các ông cử viên dân biểu Quốc hội phải quan niệm lại thế nào là nhiệm vụ của một nghị sĩ trong chế độ độc lập và dân chủ thực sự ? Và nghị sĩ trong Quốc hội VIệtNam Cộng hòa phải khác với nghị sĩ thời Pháp thuộc hay ở dưới chế độ Cộng sản là như thế nào ? Rút kinh - nghiệm của các nghị sĩ ở các khoá I và II đã qua, người nghị sĩ tương lai có những nhiệm vụ gì khác hơn các nghị sĩ trong Quốc hội các nhiệm kỳ đã qua không, và những nhiệm vụ nào ?

★

Trở lên, chỉ là một vài câu hỏi mà chúng tôi nêu để gợi ý thôi, mong rằng các bạn thảo luận bổn phương sẽ bổ túc thêm cho vấn đề được đầy đủ hơn. Chúng tôi mong rằng, để ở trước những thực trạng khó khăn khắn bách đến đâu, chúng ta bao giờ cũng nên bình tĩnh để nhận định sáng suốt và công bình vấn đề. Sự tiến bộ của một xã hội bao giờ cũng tùy thọ ý thức, tức là dư luận của các tầng lớp nhân dân trong xã hội ấy. Đó là niềm tin của chúng tôi, vậy thì vì niềm tin ấy mà Nhật báo Tự Do trân trọng mời các bạn đọc bổn phương tham gia thảo luận đăng đáo như chúng ta đã cùng nhau tham gia trong các cuộc thảo luận trước đây.

Thu-Giang
NG.-DUY-CẦN

(1) *Xem Lập Trường, số 1890 ngày 30-6-63.*

DU KÍCH CHIẾN Ở NÔNG THÔN

(Kỳ 2) Phóng sự của VŨ-BÌNH

Báo cáo của Dân vệ và trường thuật của dân thường

Trời vừa sáng, sương đeo đầu lá cỏ như tan, thì tôi đã đến trước tại địa điểm mai phục của địch trong đêm qua. Ông Tổng đoàn Dân vệ đến sau, cười hà hà mấy tiếng thân mật và cùng tôi đi xem dấu vết của địch. Ông Tổng bảo tôi :

— Anh em dân vệ và Cảnh sát xã cho biết chúng bị bắn chết ít nhất là 3 tên. Tôi đã đặt chưa báo đến ông Quận trưởng. Ông thấy thế nào ?

Tôi đáp :

— Tôi chỉ thấy máu, không thấy chết chóc gì đây. Có lẽ chúng ta nên sang nhà dân mà hỏi.

Thế là chúng tôi đến cái nhà gần sát bên địa điểm đích mai phục. Chủ nhà cho đến tay bị trói đập rầng ! Họ không đếm được quân số địch và cũng không quan sát được các loại khí giới của chúng. Họ không dám là hay bảo động là vì có vợ con mà Hội viên Hội Đồng Xã và vợ của một đội viên dân vệ bị bắt đến thăm. Nếu có một sự kháng cự nào tối thiểu của dân chúng hoặc lực lượng xã thì chúng sẽ bắn hai người dân bà đó. Một điều đáng chú ý hơn là chúng bắt hai người dân bà này kêu qua thấp cảnh và trụ sở xã để sang danh tánh, nên chỉ dân vệ chỉ bắn có một phát sau cùng lên... trời. Và Việt cộng thì vừa bắn chỉ thiên vừa tuyên truyền bằng ống loa. Về các vũng máu thì ông chủ nhà cho biết theo sự nghe ngóng của ông : Có một tên la hét tên kia : « Mầy sợ đàn lớp mà không nói cu lách ra như vậy thì mầy đừng có tiến. Thôi khiêng nó đi trước đi». Thoạt đầu người ta biết rằng, trong toán V. C. này có đứa chưa biết xử dụng súng trường, Anhem dân vệ và ông Cảnh sát xã qua đến. Ông Tổng đoàn Dân vệ cười hà hà :

— Mầy chủ thật ! Kiểu này thì "giặc" bị vô "việt cộng" bắn, chớ đâu phải mầy chứ. Vậy mà dám bảo cáo: địch chết ít nhất là ba tên. Về đi !

Sửa đổi lại

Dân chúng càng ngày càng tố cáo rất nhiều vụ hành vi phạm pháp và thăm lam của viên Đại diện kiêm Cảnh sát xã. Ông Quận trưởng liền kết họp mọi chuyện, mọi tình trạng của xã này, và phái tới một viên Cảnh sát mới, rồi đổi viên Đại diện tới thăm vấn.

Hôm ấy cũng có mặt tôi, vì tôi sắp bàn với ông Quận trưởng về việc bổ trí lại hệ thống phòng ngự cho xã ấy nói riêng, và trong Quận nói chung. Sau khi thăm vấn ông Quận trưởng cho viên Đại diện kiêm Cảnh sát cũ ra ngoài. Ông hỏi tôi :

— Khách quan, ông thấy thế nào ?

Tôi đáp :

— Nếu ở địa vị ông thì tôi xin ông Tỉnh Trưởng cất chức anh ấy và đưa qua tòa án thăm xét.

— Tòa án là việc sau. Tôi sẽ xin cất chức hắn đã sẵn đối tỉnh thế. Tại hắn làm mất lòng dân chúng nên họ không can đảm báo cáo địch tình. Hắn đối xử với bạn đồng liêu không tốt nên gia đình khác không tập trung ở gần nhau. Vì thế vợ con họ bị bắt làm bia, đánh tan chiến đấu của Dân vệ xã. Các việc khác còn xem lại. Bây giờ thì cất chức nó đã.

— Cất chức y thì nó nên thanh toán,thắc mắc cho dân chúng và phát triển tình hào nhân dân ngay, kẻo «ngủi».

— Đồng ý ! Đồng ý ! Tôi cũng có ý định đó. Ê ! Phải ông Vũ Bình ở đây chơi lâu lâu đề có gì thì mình «tảndác» với nhau chơi cũng ra nhiều ý kiến hay lắm. Tôi tin chắc vậy.

Tôi chưa đáp tiếng gì thì tôy phải vào bảo cố Đại ủy N. ở Tiểu khu sang.

— Ê ! Như đừng có nói gì với thằng V.B này nghe không ta. Điếc mà lắm. Anh có «phục kích»tại tôi cái gì không nói thiệt đi.

Tôi đáp :

— Đủ thứ phục kích, điết đâu mà nói. Có cái chính yếu là phục kích địch và phòng thủ ta. Đang bàn với ông Quận Trưởng đây.

— Bàn tiếp ít tôi nghe. Nếu hay tôi sẽ tuyên dương công trạng anh trong toàn... Bungalow, và phát thưởng cho anh một thùng 33 hộp Xì gà. Hà hà ! Bàn đi ! Ông Quận trưởng cho đem « bia » lại uống lại rồi bàn mới hay. Làm đi !

Thế là chúng tôi vừa giải khát vừa nói chuyện. Bàn cãi một hồi, chúng tôi đồng ý nhau đưa quân phòng thủ ra năm ngoài cứ điểm để đối phó địch tình trong lúc ban đêm.

(Mai tiếp)

QUÍ BÀ SAU MỖI LẦN SANH ĐẺ
Muốn bồi bổ máu huyết, điều dưỡng tử cung, kinh nguyệt có đều, đừng ngày. Quí Bà hãy dùng thuốc PHỤ KHOA.
BỔ-HUYẾT-HOÀN (Phước-Linh)
Tổng phát hành : Nhà thuốc Phước Linh 110 Bis Không Tử Chợlớn
Có bán ở các đại lý Việt—Hoa. K.N. số 34 ngày 9-5-63
Muốn bổ thận-dưỡng tim-dễ ngủ
Nên dùng :
TÂM THẬN BỬU PHƯỚC LINH
Có bán ở các tiệm thuốc Bắc. Tổng phát hành nhà thuốc Phước Linh 110 bis Không Tử Cholon. Kiểm nhận số 33 ngày 9-5-63.

THUỐC TRỊ BỊNH BAO TỬ
BISMUCAL
PANSEMENT GASTRO-INTESTINAL
ĂN UỐNG KHÔNG TIÊU
Ợ CHUA, ĐẦY HƠI, BỊNH BỤNG
ĐAU LÓI, NÓNG TRONG BAO TỬ
THƠM BẠC HÀ
HỘP THIẾC CẨN CHÍN
BISMUCAL
BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

THUỐC
CẢM, BAN
NÓNG LẠNH, HO
Trẻ em và Người Lớn
1) THOI NHIỆT TIÊU BAN TÁN : Thước giải nóng, tụ các chứng ban tuyệt nhiệt.
2) NHI KHOA CHỈ KHÁI TÁN : Khi trẻ em cảm, nóng, ho mọc đầy mình mà có ho, nên uống thuốc này đây, bảo chỉ riêng cho trẻ em.
3) TỪ THỜI CẢM MẠO TÁN : Trị bốn giờ cảm mạo, nóng lạnh, nhức đầu giải ban cho người lớn.
4) SỔ PHẾ CHỈ KHÁI TÁN Trị trung khí đang cảm nóng lạnh hoặc bất cứ khi nhi mà sinh ho.
(Thuốc chế nóng cho người lớn)
Xin hỏi các nơi bán thuốc Việt Hoa
VÕ VĂN VÂN
DƯỢC PHÒNG
201-211 Đ.L. Nguyễn thái Học SAIGON
KN. số 648/12-2-63 CGDP

HO QUẢNG AN TIÊN
TRỊ : các chứng SIÊNG LÂU NĂM, ho cảm, ho đờm, ho khan, ho gió, đau cổ khan tiếng, ho nhiều ban đêm (có đề bán ở các tiệm thuốc Bắc).
Tổng phát hành : Nhà thuốc QUẢNG AN HÒA
169, Lê văn Duyệt Saigon K.N. số 119 ngày 16-5-63.
NỮ-KIM-CAO QUẢNG AN HÒA
TRỊ : Phụ nữ bị KINH NGUYỆT TRỒI SỤT, người gầy yếu xanh xao ít ăn ngủ — qui Bà dùng NỮ KIM CAO
Quảng An Hòa (có bán ở các tiệm thuốc Bắc) KN. số 118 ngày 16-5-63
KHI MỚI CÓ THAI
Để bảo vệ sức khỏe cho qui Bà, qui bà nên dùng thuốc :
BÔ HUYẾT DƯỠNG THAI QUẢNG AN HÒA
(Có bán ở khắp các tiệm thuốc Bắc).
Tổng phát hành Nhà thuốc QUẢNG AN HÒA
169 Lê văn Duyệt Saigon K.N. số 29 ngày 9-5-63.

SỐ 1.244

KHÓI SÔNG

Truyện dài của LÝ - THẮNG

Những que hương cháy mới hết một phần ba, ông Hội đã đứng lên :

— Nào, anh em...

Chỉ có chị Đôn vẫn ngồi bệt dưới đất. Những anh em vừa đập gong ngồi mà bên cạnh cũng xúm vào giúp bốn người bên nhạy hạ áo quan xuống huyệt. Hai đôn ngang khác vừa được xô thêm, vào, tám khoeo tay đang dợi tiếng hô đề cất lên thì ông Hội đã động dạc nói :

— Khoan ! đầu đăng nào nhỉ ?

Công nhân ông ta. Anh muốn nói :

— Tay ông đông vần thì ông phải biết chứ.

Nhưng mỗi lười và cuống hoạng anh khóa vừa được xô thêm, vào, tám khoeo tay đang dợi tiếng hô đề cất lên thì ông Hội đã động dạc nói :

— Khoan ! đầu đăng nào nhỉ ?

Công nhân ông ta. Anh muốn nói :

— Tay ông đông vần thì ông phải biết chứ.

Nhưng mỗi lười và cuống hoạng anh khóa vừa được xô thêm, vào, tám khoeo tay đang dợi tiếng hô đề cất lên thì ông Hội đã động dạc nói :

— Anh em nhìn hộ xem đầu nào có cái vách chéo.

— Đây rồi, đầu này.

Tiếng trả lời đưa ra từ phía bên trái Công. Chị Đôn ngồi ở phía ấy, mặt vẫn nhìn lơ láo, Ông Hội ngửng lên nhận phương hướng rồi ra lệnh :

— Phải xoay lại. Đông chỉ Đôn muốn về quê không kịp. Ta đề đồng chí ấy nhìn về phì Đông Nam. Hai đôn ngang đỡ dưới được rút ra. Cỗ áo quan theo những bước chân ngân đi vòng quanh miệng huyệt mà xoay đầu lại. Mặc dầu các anh chẳng thạo nghề cho lắm nhưng Đôn cũng được đặt xuống êm ả. Sau cái xéng xúc đất đề xuống đầu tay.

Chỉ chừng mười phút sau, nấm mộ đã đắp xong, chẳng lấy gì làm vuông vắn cho lắm. Ông Hội vừa vun các gò vừa phân bua :

— Đất khô quá, khó đắp lắm.

Mọi người đứng tay. Ai nấy cúi nhìn chị Đôn rồi lại đưa mắt nhìn nhau. Ông Hội đến bên chị và cúi xuống :

— Ta về chứ chị. Anh Đôn như thế chẳng là về quê rồi.

Ông Hội vác ngược cái xéng lên vai và nắm cánh tay chị lên. Chị ngoan ngoãn đứng dậy đề cho ông dắt đi. Bỗng người đi đầu kêu lớn :

— Kìa ! Họ đi đâu mà đông thế kia ?

Công ngửng lên nhìn theo hướng tay chỉ. Một đoàn người rất đông bỗng bề dắt điu nhau đi trên đàm tường ngoài kia. Họ đi rất chậm nhưng anh cũng đủ nhận thấy họ đang tiến về phía cửa rừng. Đường bên anh, ông Hội một mình :

— Hôm nay họ bỗ đi nhiều quá nhỉ ! Có lẽ để đến hơn một trăm.

Một người khác cãi :

— Làm gì đến. Độ bảy tám chục thôi.

Công không có ý kiến gì về số lượng những người đang tự ý bỏ trại.

Chỉ một người bỏ đi cũng đủ cho anh đau sót như năm bảy chục, một trăm người. Anh thất bại rồi, thất bại hẳn rồi. Thân thể anh lạnh đi thật mau và chân tay anh cứng lại. Anh vẫn nhìn thấy người chung quanh, vẫn nghe tiếng họ nói và vẫn hiểu những ác anh hình như không chịu suy nghĩ nữa. Ông Hội nhìn sâu vào mặt anh và nói :

— Cang đớ miệng ăn. Đôn điên mình còn hai trăm người là ít. Đủ chán !

Người khác phụ họa :

— Tôi cho đi chỗ khác lại cứ chết nhanh hơn, tôi không phải... Chỉ sợ lúc ấy lại thuê tiền cung khóng có ai chôn !

— Rua người ta làm gì ! Bề nào thì cũng là đông bào cả Ta về thôi.

Nói dứt lời, ông Hội nắm tay Công dắt đi, hệt như ông đặt chị Đôn lúc nãy. Đưa cái tăng ở tay kia cho người khác cầm hộ, ông nhóc ở cạp quần ra một cái chai dẹp đưa lên miệng Dũng rằng mở nút rồi ông đưa chai cho anh ;

— Làm một tí cho hả cái hơi người chết.

Anh đón lấy và uống liền ba ngụm. ông Hội nghiêng đầu nhìn anh rồi gật gật ra vẻ bằng lòng lắm, ông lấy lại cái chai, buông tay giữ anh ra và ngửa cổ dốc rượu ông ọc vào miệng. Hơi rượu bốc lên mũi, xông lên tận óc làm cho Công phải nhăn mặt. Anh hắt miệng hà hơi và ưỡn ngực ra cho dịu cổ bỏng đang bị đốt cháy, Chất rượu ngấm rất nhanh và chỉ trong phút chốc anh đã thấy trong mình nóng bừng.

Ý nghĩ trước tiên của Công là ông Hội nói đúng. Anh còn ít ra hai trăm đồng bào nữa đề trông nom sản sóc.

Công trinh của anh đang xây dựng mới chỉ sứt mẻ một phần thôi chứ chưa đến nỗi xụp đổ hẳn. Anh vì mình như người đi buồn, mới lỗ có một mảm hàng nhưng hãy còn dủ vốn liếng.

Khi nửa đã tan hết trong khoảng trống giữa hai quả đồi. Trời hừng nắng từ lúc nào mà anh không hay. Lúc bắt đầu đi ngược con đường lên sân trại, ông Hội bảo :

— Thế là ban quản trị chỉ còn lại anh với tôi. Hai người ít quá, không công tác xuể đâu. Ta nên lấy thêm người vào thay những đồng chí kia.

(Còn nữa)

Quý vị hãy tặng
con em nhân dịp niên học mới :
— Tự điển Anh-Việt và Việt-Anh — Lê Bá Kông và Khanh
— Tự điển Anh-Việt và Việt-Anh (bỏ túi) — Lê Bá Kông.
— Văn phạm Anh-Văn (toàn bộ) — Lê Bá Kông.
— Luyện thi Quang Học (Đệ III) — Đoàn Luyện.
— Học Anh-Ngữ (I, II) — để học kèm « Let's Learn » — L.B.K.
— Bài Địch và Ngữ Vựng (I, II) để học kèm « Practice Your English. » — Lê Bá Kông.
— Anh-Ngữ Thực Hành — Lê Bá Kông
— Truyện KIỀU chú giải — Văn Hóa (650 trang).
— Vì nhiều sách giáo khoa và dịch phẩm giá trị khác do Ban Tu Thư Cửu-Long xuất bản.

Thuốc
BỔ GAN
HỒNG-NGUYÊN
Chữa đau GAN mười đường thông suốt
Trăng trắng con mắt sáng
Ăn uống không tiêu!
NHÀ THUỐC HỒNG-NGUYÊN
K.N. số 241 NGÀY 20-6-63

Tự Do

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁO SĨ THƯỜNG TRỰC !

THỨ BẢ 9-7-1963

TRƯA : 13g. đến 15g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sang hôm sau

B.S. Phang-Missao 65, đường Lương-như-Học — Cholon

Phạm-hà-Thanh 232, đường Phó-co-Điều — Cholon

Nguyễn-hữu-Phiêm 237, đường Trương-minh-GiảngSaigon

Nguyễn-minh-Tâm 47, đại-lộ CộngHòa, chợ Nancy Saigon

★ **Cướp tại đường Lý văn Phức.** — BÔ THÀNH.— Vào lúc 9 giờ 10 sáng 6-7, một tụ cướp vũ trang bao đầy ba tại một biệt thự khóa cổng ngõ hẻm số 4 đường Lý văn Phức (Tân Định). Hai tên cướp vào chia nhau gõ vào những, trói một thiếu phụ người Việt (có Phập tịch) lấy chìa khóa hết sắt, đoạt một số vàng hột xoàn và tiền bạc trị giá trên 300 ngàn đồng, và một số nữ trang nhẫn hột xoàn trị giá trên 300 ngàn đồng. Hai tên cướp xuống nhà lấy luôn 1 chiếc Radio (hiệu Philips) và ngoài, nhưng lúng lúi vớt chiếc Radio ở ngoài hàng rào. Khi bọn cướp đi đã lâu bà cụ già mới lần cởi trói ra được. Nhưng vì quá sợ hãi bà cụ xuống lầu ngồi bài tỉnh, mãi tới 7 giờ sáng có người chạy lại nhà để mời bà cụ đi Vũng Tàu thì lúc đó bà cụ mới tỉnh lại. Người chủ lầu đi trình nhà chức trách. Bọn an ninh đã thành tới nơi mở cuộc điều tra truy tầm bọn cướp rất gất.

★ **Cướp cặp da đựng 180 ngàn đồng, 2 tên bị bắt.** — CHOLON.— 8 giờ sáng 2-7, ông Cao mộng Văn, nhà ở đường Ngô tùng Châu, Saigon, có số bạc 180 ngàn đồng, đựng ở trong cặp da để đăng sau xe gắn máy từ nhà vào Cholon để mua hàng. Khi chạy tới góc đường Nguyễn tri Phương và Đồng Khánh, thành lình có 2 thanh niên lạ mặt cùng đón xe gắn máy lướt qua mặt ông. Bọn chúng cho ông máy ngã xuống đường đoạt luôn chiếc cặp da đi thoát. Mãi lúc sau máy ông mới tỉnh lại liền tới hốt tình nhà chức trách. Ban an ninh Đô thành mở cuộc điều tra, chiều 6-7, bắt được thủ phạm tên Nguyễn văn Tên 25 tuổi, nhà ở Đường Hồng Vương Thị Nghĩa. Tên này khai thêm một đồng lóa tên Lê văn Tâm 26 tuổi làm cho 1 phòng trà ở ở đường Tự Do. Tên này liền bị bắt. Cả hai bị đưa lên Tòa để điều tra. Theo người ta cho biết thì bọn cướp này còn 4 đang lẩn trốn. Bọn cướp này đã cướp giựt của nhiều người đi đường tay mới bị ra lưới.

★ **6 tên Việt cộng nội tuyến bị bắt tại Phú Yên.**— TUY HÒA (VTX).— Một tổ chức nội tuyến Việt Cộng gồm 6 tên, trong số có một cựu Đảo vệ, vừa bị khám phá và bắt tọm ở tại quận Tuy An, tỉnh Phú Yên vào đầu tháng này. Cả 6 tên đều ngụ tại xã An Chấn, thuộc quận Tuy An, thì nhận đã liên lạc với Việt cộng từ tháng 8-62 và đã luyện tuyển mua chuộc được một số Thanh niên Bình vệ Hương thôn trong xã lâm tay sai cho bọn chúng, cũng như đã tiếp tay với bọn xã ấy An Chấn sắt hại các ông Hội viên Cảnh sát ấp nầy và Trưởng ấp Mỹ Xuân cùng xã. Bọn nội tuyến nầy gồm các tên Võ văn Minh, 40 tuổi, Nguyễn Đúc, 33 tuổi, Lê văn Lưu 32 tuổi (cựu Đảo vệ), Nguyễn văn Cối 28 tuổi, Lê công Khanh 19tuổi Hoàng minh Trương, 18 tuổi.

TIN BUỒN

Chúng tôi xét đau đớn bão tin buồn cho thân bằng cố hữu biết: Em, anh, chồng, cha, chú, bác... chúng tôi là :

NHẤT - LINH NGUYỄN TƯỜNG-TAM

đã từ trần tại bệnh viện Grall ngày 7-7-1963 hưởng thọ 58 tuổi :

Anh : Nguyễn tường Thụy.
Em : Nguyễn tường Bách, Nguyễn thế Thế
Vợ : Phạm thị Liên
Con nuôi: Nguyễn tường Việt, Nguyễn tường Triệu, Nguyễn tường Thạch, Nguyễn tường Thiết.
Con gái : Nguyễn thị Thư và cháu Nguyễn thị Thoa.

Đồng tang gia khắp cảo.

Đoàn hát duy nhất diễn thường trực tại Thủ Đô : rạp **OLYMPIC**

KIM-CHUNG

Từ tối Thứ Ba 9-7-63 long trọng khai trương và liên tiếp tính diễn vở Thi Ca Vũ Kịch thành công nhất của 2 ngôi sao: Bạch Diệp và Minh Nguyên

NẮM CƠM CHAN MÁU

NẮM CƠM CHAN MÁU là một thiên trường ca bi đát đã làm rơi lã bàng ngàn khán giả giàu thương cảm. Những loạt sóng nước mắt Những triệu bão cười ! Thế mà giả vờ, vẫn chỉ thu thường lệ. Sẽ tới tấp nổi dậy khắp khán trường.

Trong chương trình đại hội các danh sĩ Bắc Nam cả 2 cùng diễn trong 1 vai, cả 2 cùng có mặt trong một đêm 1 2 cả KIM CHUNG BÍCH HỢP ăn làm, đã là khán giả trong vai **ĐỖ LỆ** mà có gối mà HỒNG CƯƠNG và KIM NGUYÊN vai Nguyễn Hồng Quý, LỆ THỦY và HÀ MỸ LIÊN vai Sa Lan sơn nữ, cùng PHƯỚC HẬU, KIM NGA QUANG HƯU, THANH LƯƠNG, HOÀNG GHI, kê BA HỒI, hề VÂN cùng toàn ban. Lại thêm 2 nghệ sĩ mới : bạn HƯƠNG SẮC và cô KIM CHI cùng có mặt trong NẮM CƠM CHAN MÁU.

Lớp Tối **TRƯỜNG SƠN** *129-131 Lê-văn Duyệt SAIGON*

Hồi 7 giờ tối **15 - 7 - 1963** mở thêm :

ĐỆ NHỊ A, ĐỆ NHỊ B, ĐỆ NHỊ C

đã ban ANH, PHÁP học phí **250$**

ĐỆ TỨ ban ANH. K.N. 459 GD/TT/KN.

VIỆT-NAM CỘNG-HÒA — NGÂN SÁCH NGOẠI VIỆN

BỘ CÔNG-CHÁNH VÀ GIAO-THÔNG

NHÀ KIỀU LỘ

—o—

Cáo thị đấu thầu

CÔNG KHAI

— NGÀY, GIỜ VÀ NƠI : Ngày 23-7-1963 hồi 10 giờ tại Văn Phòng Nhà Kiều Lộ số 55 đường Pasteur Saigon.

— MỤC ĐÍCH : Cung cấp cho Nhà Kiều Lộ và giao tại kho chứa tại Chợ Thơi (Bảnhôn) :

— BA TRĂM TẤN XI MĂNG PORTLAND NHÃN TẠO LOẠI I (hoặc loại II).

— TRỊ GIÁ PHỎNG ĐỊNH : 16i SÁU TRĂM NGÀN ĐỒNG (600.000$)

— TIỀN KÝ QUỸ : Tạm = Mười ngàn đồng (10.000$)
Thiệt thọ = Hai chục ngàn đồng (20.000$)

— THỜI HẠN VÀ CÁCH THỨC GIAO : chia ra làm 2 đợt, mỗi đợt 150 tấn cách nhau 30 ngày. Giao lần đầu : 15 ngày sau khi nhận lệnh khởi công.

— NƠI XEM HỒ SƠ : Có thể xem hồ sơ tại Văn Phòng Nhà Kiều Lộ trong những ngày và giờ làm việc. Muốn dự cuộc đấu thầu phải gửi thơ xin trước ngày 20-7-1963.

SAIGON, ngày 4 tháng 7 năm 1963

GIÁM ĐỐC NHÀ KIỀU LỘ
BÙI HỮU TUẤN

LỚP TOÁN LÝ HÓA ĐỆ NHỊ A, B.

KHAI GIẢNG 15-7 — Học buổi Chiều

Giáo sư phụ trách : TOÁN : Ô. Lăng. LÝ HÓA : Ô. Tranh

Chỉ thu tại Trường THỦ KHOA 52 Nguyễn khắc Nhu

Cáo thị đấu thầu công khai

LẦN THỨ HAI

NƠI VÀ NGÀY GIỜ MỞ THẦU :
Ngày 23-7-1963 hồi 09 giờ tại Trại Quang Trung Pleiku.

MỤC TIÊU VIỆC THẦU :
Cung cấp vật liệu xây cất (gạch, đá, sạn, cimenl, các đồ điện, sắt v.v. ống nước) trị giá ước lượng : 1.000.000$00 kỷ quỹ tạm 25.000$.

NƠI TRAM KHẢO BIỂU LỆ SÁCH TẠI :
— Tổng Nhà Hành Ngân Kế 63 đường Gia Long Saigon.
— Trại Đào duy Từ, đường Nguyễn tri Phương nối dài (Phônho) Sg
— Trại Quang Trung đường Trần Minh Thế Pleiku.
— K.B.C. 4.178, ngày 26 tháng 6 năm 1963
TL. Chỉ Huy Trưởng Trại Quang Trung

(Tiếp theo 1 trang 1)

nhiệm vụ và hoạt động nghệ nghiệp của mình một cách sốc nổi để dồi, hoặc theo nghĩa tùy thích được.

Muốn đáng của hay mở cửa đối với một số người nào xem là đồng nghiệp hay không ; muốn triệt để giữ vững một nguyên tắc về lý tưởng từng được công nhận, hay ngụy biện uốn quanh với dụng ý khác. Mấy vấn đề đặt ra quá hội nghị lần thứ 12 của Hội Báo Chí Quốc Tế, lúc nầy có thể xem như tôn bí kịch về lương tâm nghề nghiệp của giới kỹ giả báo chí vậy.

• — *Có phải đúng là chúng ta đã chậm chân, hay chỉ là ít chúng ta sớm hơn thôi ?* •

TỰ DO

Thông điệp của Tổng Thống

(Tiếp theo trang 1)

Cuộc chiến tranh hiện tại là cuộc chiến tranh toàn diện, toàn dân, toàn quốc. Do đó, ký đoàn kết của mọi thành phần, của mọi tầng lớp nhân dân là nhu cầu thiết yếu, là sự mong thống lãng.

Nếu trong giai đoạn quyết liệt nầy, tinh đoàn kết đến tạo cảng phá thất chết, và nếu có những sự hiểu lầm nào, thì phải đồng tâm dẫn xếp trên cơn bão lượng tri và ái quốc. Bởi vậy, những vấn đề liên quan tới Phật giáo đã được giải quyết trong tinh thần cách thiện, nhằm vào Dân Cộng sản cước tế và tay sai cố kết với những bọn đều cơ chính tự phát sức ẩn náu dưới danh nghĩa dân chủ để cố tình lợi dụng cơ hội để xúi giục chia rẽ bên trong, đầu độc dư luận bên ngoài. Song quốc gia đã sáng suốt đề phòng, đã quyền lợi tối quốc và của sự thật lên trên quyền lợi riêng tư của mỗi người hay phe phái để lắt đầu tự giác và giác ngộ đối với những mưu mô phản quốc, phản dân của chúng.

Đồng bào hãy nỗ lực hoàn thành chính sách Ấp Chiến lược, theo kế hoạch và thời hạn ấn định. Chính sách Ấp Chiến lược không phải chỉ nhằm mục đích bảo vệ an ninh cho thôn quê lâng xóm mà cả và một cuộc vận động đời sống mới cho toàn dân sớm thoát khỏi tình trạng chậm tiến, để mỗi người cùng với mọi người, hưởng thụ những quyền lợi tự do dân chủ đúng nghĩa thôn nhân trí, văn hóa, tôn giáo và hội chân thiết, do chính mình tạo lấp và bảng tinh thần và ý chí tự tức, tự giác, tự lực mưu sinh. Con số 5.917 Ấp Chiến lược đã do hưởng ứng và cố gắng của đồng bào và của các đảng viên xây dựng cho non 10 triệu dân vận động đời sống mới, bảo đảm điều kiện cả nước cho quốc gia tồn tại đúng của ta nên lớn một cách bung bỏn vượt tầng lực cản bên và triển vọng toàn thắng của ta.

Đi đôi với cao trào xây dựng, cũng cố và phát triển Ấp chiến lược và phòng chống vô lượng, đồng bào hãy thể hiện đúng đắn chính sách « chiến đấu » để làm sáng tỏ chánh nghĩa quốc gia và tinh thần công bằng, bác ái của chủ nghĩa nhân vị, luôn luôn tìm cách ba thắc mực độ chiến tranh vì tôn quí và tiết kiệm xương máu đồng bào, đồng thời thanh niên chiến tranh tại nước chứ mở đường cho thống nhất. Mỗi bên thắng nay, đã có 7.000 người quy chánh, chứng tỏ chính sách chiến hồi là một vũ khí đắc hiệu lũng đoạn tinh thần và hàng ngũ địch, đem thắng lợi về cho chính nghĩa quốc gia.

Nhưng trước khi chiến bại địch về với ta, cần phải chiếu hồi ta về với chánh nghĩa, Bởi đó phòng trào lãnh mạnh hóa bản thân là vũ khí quan trọng quy chế, do một công cuộc xét lại toàn bộ từ tư tưởng đến thực và lý thuyết, đã phát động và đang bành trướng mạnh mẽ, từ dưới lên trên, từ trên xuống dưới.

Đứng trước những thành quả vĩ đại như thế, không ai trong chúng ta có thể trường trong được rằng, công nghiệp, sự nghiệp cách mạng do mồ hôi nước mắt và xương máu của toàn dân đã đổ ra trong mấy năm trời, có thể trong một ngày hết cự rụi lý do hay áp lực nào phải tiếc tàn được.

Đồng bào thân mến,

Tin tưởng vào lẽ phải lẽ lợi cuối cùng của dân tộc, thành kính tưởng niệm anh linh của mấy vạn chiến sĩ Dân Quân Chánh nam nữ đã hy sinh vì Tổ quốc, chúng ta hãy thề cùng nhau cùng non sông chúng ta sẽ tiếp tục tranh đấu cho đến thắng lợi cuối cùng. Để giải phóng lãnh thổ, giải phóng con người Việt Nam vào đúng một đời sống mới tự do công bằng và nhơn đạo.

Xin Ơn Trên phù hộ chúng ta.

(Tiếp theo 2 trang 1)

Vùng I Chiến thuật

QUẢNG NAM. — Hồi 9g 45 ngày 3-7, Địa vệ hoạt động tại xóm cánh quân Điện Bàn 4 cây số về Tây Bắc Điện Bàn, Ta tịch thu 1 Mat 49. Địa bên vô sự.

Vùng II Chiến thuật

BÌNH ĐỊNH.— Ngày 3-7, Biệt động quân chạm súng với Việt cộng tại xóm cánh quân Vân Canh 15 cây số về phía Tây Bắc. Ta có 1 bị thương.

KONTUM.— Cuộc hành quân tảo thanh VC Kontum III mở ngày 28-6 kết thúc hôm 4-7. Vùng hành quân tại xóm cách Dak Sut 20 cây số về phía Bắc Tây Bắc. Ta có 3 bị thương. VC có 8 tên lưu, 43 súng, 2 máu bom mà bị phá hủy.

Cũng tại Kontum hồi 16 giờ ngày 3-7, 1 máy bay trên thành cần Mỹ cất cánh từ Kontum đi Chương Nghĩa bị nổ bánh. Máy bay bị thiệt hại. Phi công thoát nạn.

Vùng III Chiến thuật

KHÁNH HÒA và NINH THUẬN.— Cuộc hành quân Tiêu Thổ I tiếp diễn. Thêm kết quả trong ngày 4-7, VC 1 chết, 1 bị bắt, 16 trại bị phá hủy.

BÌNH LONG.— Ngày 4-7, quân ta chạm súng với địch tại nơi cách Hớn Quản 18 cây số về phía Nam. Ta có 3 chết, mất 4 khẩu súng cá nhân.

Vùng IV Chiến thuật

LONG AN. — Cuộc hành quân Đức Thắng 23 bắt đầu ngày 4-7. Kết quả trong ngày 4-7 : Địch mất 1 vũ khí, 4 ổ súng lớn.

KIẾN HÒA. — Hồi 3g. sáng ngày 2-7, Việt cộng tấn công ấp chiến lược Bình Thành, chạm súng với Địa vệ nên chính đầu tại nơi cách quận Bình Đại 5 cây số về phía Đông Nam. Bên ta có 1 thanh niên chiến đấu bị chết, 1 bị thương, 6 súng cá nhân, 1 máy bộ đàm, 6 mũ sắt, 1 máy Ba-Mươi 56. Thắt của địch không rõ.

KIẾN PHONG.— Cuộc hành quân Đức Thắng 34.TG vùng cách quận Mỹ An 10 cây số về phía Nam trong ngày 5-7. Bên ta có 2 bị thương. Địch có 3 chết tại chỗ, 1 bị bắt, ta phá hủy 2 công binh xưởng, 1 trung tâm huấn luyện và tịch thu 6 quả mìn, 12 lựu đạn, 50 kg gạo, 200 kg sắt, 1 máy điện và 1 ổ đạng xe.

VĨNH LONG.— Hồi 3g45 sáng ngày 2-7, Việt cộng đặt kích 1 đơn vị hành quân yểm trợ công tác ấp chiến lược tại 9 cây số Tây Bắc quận Tam Bình. Bên ta có 6 Địa vệ chết, 4 Địa vệ bị thương. Ta mất 1 trung liên BAR, 3 súng garant, 4 cái bom, 1 mốt, 1 máy radio, 1 ống phóng lựu. Thắt của địch không rõ.

VĨNH BÌNH.— Hồi 4 giờ sáng ngày 2-7 VC đặt nhập ấp chiến lược Long Chánh quận Trà Vinh 14 cây số về phía Tây Nam, đoạt 9 khẩu Mas 36, 5 súng 9m, 1 súng bắn bazô, 2 máy bộ đàm thương hiệu 10 thanh niên chiến đấu mất tích.

Ngày 2-7 Địa vệ và Dân vệ phối hợp hoạt động chạm súng với VC tại xóm Cầu Ngang cách Trà Vinh 14 cây số về phía Tây Bắc. Bên ta có 1 Địa vệ chiến sĩ, 2 Dân vệ, 2 cán bộ ấp chiến lược bị thương. Ta mất 1 Garant, 1 các lân, Địch 14 chết, 1 tịch thu 1 garant, 2 Mas 36.

PHONG DINH. — Cuộc tảo quét Đức Thắng tại vùng cách Cần Thơ 10 cây số về phía Nam trong ngày 5-7. Địch có 3 tên chết tại chỗ, 6 bị bắt, 1 máy thu bành bị tịch thu.

Hoạt động Không quân

Ngày 4-7, 65 cơ số bị phá hủy, 54 bị hư hại. Về Việt cộng chết và 6 chiếc thuyền bị đốt.

11 Việt cộng bị loại ở Chương Thiện

VĨ THANH (VTX).— Một toán Việt cộng gồm 6 tên bị Dân vệ quận Phụng Hiệp (Chương Thiện) ha 4 tên và bắt sống 2 tên, trong lúc bọn chúng hội họp tại địa điểm cách quận lỵ 2 cây số về phía Tây Nam vào sáng ngày 3-7. Dân vệ còn tịch thu của Việt cộng 1 quả lựu đạn.

Ngoài ra, Tiểu khu Chương Thiện cho biết có 5 Việt cộng bị khu trực cơ của Không Quân hầu chết ngày 3-7tại địa điểm cách quận lỵ Kiến Thiện 7 cây số về hướng Đông. Năm Việt cộng bị bắn chết tọm đây thuộc tiểu đoàn 1096.

Dân vệ Tam Kỳ bảo vệ A.C.L.

QUẢNG TÍN.— Sáng 5-7 trung đội Dân vệ Kỳ Khương hoạt động bảo vệ an ninh tại ấp Chiến lược Khương Nhơn, cách quận lỵ Tam Kỳ (Quảng Tín) 20 cây số về phía Tây Nam, đã chạm súng với một đơn đội chính quy VC kéo về cướp phá ấp này.

Trong cuộc giao tranh, Dân vệ đã hạ đoạt 3 tên, bắt sống 1 tên khác tịch thu 1 Mas 36, 2 lựu đạn, Dân vệ có 1 người chết và 3 người bị thương.

(Tiếp theo 3 trang 1)

2 Thông cáo gồm hơn 9.000 chữ

— Thông cáo số 3 do ông Ngô Đình Nhu, Tổng Thủ Lãnh TNCH kỉ tên, trên bốn điểm gồm 7.000 chữ. Thông cáo số 4 gồm hơn 2.000 chữ, do Tổng Đoàn TNCH đứng tên và có lời phê bình dưới của Tổng Thủ Lãnh. Nhưc bảo *Tự Do* số tuần tự đăng nguyên văn hai thông cáo nầy trong các số bên sau. Đề bạn đọc có thể nhận định sau đây, chúng tôi đăng trước dưới đây lời phê của Tổng Thủ Lãnh TNCH dưới bản Thông cáo số 4.

Lời phê của Tổng Thủ Lãnh

• Anh chị em trong Phong trào Thanh Niên Cộng hòa đã tự phát biểu ý kiến và tự giác quyết các thắc mắc của mình xong, nhân danh là Tổng Thủ Lãnh của anh chị em, tôi xác nhận hai điểm sau nầy cho anh chị em rõ và tuân hành nhất tố nghiêm chỉnh :

1) Như tôi đã nhiều lần nhắc nhở với anh chị em trong Phong trào Thanh niên Cộng hòa những điều cần và hiện thời với của bộ chúng cũng như tư, tư một mình nay : *Chúng ta tranh đấu ái đường tối chư không phải ở thế đoạn.* Chỉ những người không có đường lối chân chính hợp thời và hợp lý mới đùng thủ đoạn.

2) Chánh phủ đã cam kết điều gì với ai, thì Chánh phủ phải giữ lời hứa Mặt khác Bình chính của Nhân Thân Cộng hòa không tính hiểu được tiếng sự thật. Chánh phủ đã kỷ bản Thông cáo Chung với Hội Phật Giáo để xác nhận một cách rõ rệt mỗi bên trường không bao giờ có chủ trương kỳ thị tôn giáo, thì *đi nhiên chánh phủ phải đối xử với Phong trào Hòa trường của chính nó thì hành Thông* cáo Chung. Phong trào Thanh niên Cộng hòa không có nghĩa vụ thi đỗ cho bất cứ Phong trào Thanh niên Cộng hòa chính hiểu hiểu cảm giác đề không cho phép bất đầu cự chính trị và cũng nên lợi dụng Thông cáo Chung để hòa lâm sai lệch nó và ngoài phạm vi tôn giáo, là phạm vi của nó thôi.

Saigon, ngày 1 tháng 7 năm 1963

Ký tên : NGÔ ĐÌNH NHU
Tổng Thủ Lãnh

(Tiếp theo 4 trang 1)

mình cũng có thể xin hưởng học bổng nầy.

Điều kiện tuổi : Năm ứng viên phải trên 33tuổi và không quá 40tuổi.

20 học bổng «American Field Service» dành cho năm nữ học sinh Trung học từ 16 tới 18 tuổi để đi học tại Hoa kỳ trong thời hạn một năm. Học bổng nầy không tài cấp và sau một năm các cô học sinh bắt buộc phải hồi hương.

Năm sinh lớp Đệ Tam Việt học Seconde Philo và nữ sinh lớp Đệ Nhì (lớp) học Première Philo có thể xin hưởng học bổng nầy.

Ứng viên phải tự túc về kinh phí chuyên chở và phải đến Hoa kỳ bằng theo giá đặc biệt. Ngoài ra, phải đự trù 150 Mỹ kim để dùng vào các chi phí vặt cho ứng viên.

Ngoài ra còn hai học bổng biết muốn xin hưởng các học bổng kể trên, ứng viên phải thông thạo Anh ngữ, qua một cuộc khảo sát sáng lại về Anh ngữ, và chuyển Tuy lưu truyền trạch Việt Mỹ gồm thiệu với Hội Đồng Du Học.

Muốn biết rõ các chi tiết, xin liên lạc với Nha Tổng Giám Đốc Kế Hoạch và các Sở Thông Tin Hoa Kỳ Saigon, Huế, Đà Lạt và Cần Thơ từ ngày 2 tháng 7 năm 1963 tới ngày 13 tháng 9 năm 1963.

Cũng chúc mừng xin hưởng học bổng hãy lại 2 sau trên đây phải xuất trình giấy cho phép do ông Bộ Trưởng, Đông lý Văn phòng Bộ Thông Tin ký duyệt kỳ, mới được xét lạnh Anh ngữ.

CHIA BUỒN

Được tin tế :

Cụ TRẦN-VĂN-VIỆT

Hiệu trưởng trường Chu văn An, là thân phụ anh Trần văn Kính và nhạc phụ anh Vũ văn Nguyên, vừa quy tiên, chúng tôi xin thành kính phân ưu cùng bà anh và tang quyến.

CHÚ BÀ BẰNG
NGÔ TÔN LIÊN
NGUYỄN HOẠT

CHIA BUỒN

Được tin tế :

Cụ BÙI-ĐĂNG-NGHINH

thân phụ bạn Bùi ĐĂNG TIẾN, Cựu Sinh viên Học Viện Quốc Gia Hành Chánh, vừa thất lộc tại Saigon.

Chúng tôi xin thân ái chia sẻ niềm tang thống thực chia buồn cùng bạn Tiến và các chức hương hỏa Cụ sớm phiêu diêu nơi cực lạc.

Tuân chỉ S.V. Học Viện QGHC

BỐ CÁO

Tôi Nguyễn thị Hoa hiện cư ngụ 281, Ngã rẽ Bảy Hiền Gia Định, xin nguyên con gái tên Võ Mỹ Tuan 19 tuổi đã tự ý bỏ nhà ra đi từ tháng giêng 1962, tôi đã nhiều lần tìm nàng về nhà, nhưng nay vẫn biệt tin dài. Vậy kể từ ngày đăng báo này tôi không chịu trách nhiệm gì về mọi hành vi của nàng.

NGUYỄN THỊ HOA

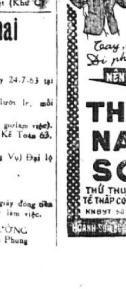

(Tiếp theo 5 trang 1)

ngôn hiệu hiệu đục trước máy vi ám. Rồi khéo dài phát thanh, bị gọi sang lại tên Tôn rồi Quan gọi nhà Hoàng cơ Thụy, đề đưa Thụy ra vườn Tao đàn Thị đoạn lại đưa Thụy lên Tổng Tham mưu gặp Đông. Tại đây, bị can được chỉ định lấy máy ghi âm thâu nhận lệnh của Đại tướng đem đi truyền thanh.

Các Thiếu Úy thì hướng dẫn phái đoàn bên chỉ hợp bảo tại Tổng Tham Mưu. Cuối 9 giờ đêm đó, bị can trở về an cơm rồi không cho liên lạc gì với mấy người kia nữa.

Phá Cầu Bình lợi !

Trung úy Nguyễn Hữu Hiệp, Đại đội trưởng công binh Nhảy Dù, khai ý gió vàng 10-11-60 đang ngồi ở nhà thì Trung ý Nghiêm lại gọi vào Lữ đoàn có việc. Sau khi tình điểu, bị can được Thiếu tá Chinh, chỉ thị nạp súng phun lửa để giao các đồng đội ở ngoài sân nhà. La cần cuối, bị can được phái ý lệnh tập hợp Đại đội của ý để cùng Đại đội súng cối và Đại đội ký thuật ra tăng giữ Phi trường Tân son Nhất. Chiều 11-11-60 bà 5 giờ do lệnh mới bị can đến cầu Bình Lợi tuyên lệnh đại chát nổ phá vỡ 2 nhịp cầu.

Đồ xăng đốt cầu, xăng xuống sông hết !

Thượng thành phần cốt cán của nhóm ai quan phản loạn nên Trung úy Đào văn Lương, người Đại đội 52 Dù, ngày 11-11-60 nhảy dù, được phái công chiến bộ Tư lệnh Quân đoàn I. Bị can không nhận đã ra lệnh cho binh sĩ chở 1 thùng xăng đến Tân Đại phát tin Quân khu.

Bị can nhận được lệnh chân giả của Bình Lợi, chân đốt xe thiết giáp và chân đốt xe Jeep. Trong gió vàng, máy thùng xăng đổ xuống sông nhưng hơn là vào thành cầu nên chỉ bị phá vỡ 2 nhịp cầu.

Lúc rút quân về cản cứ Lữ đoàn bị can lại bị Thiếu tá Tuân chỉ thị đem 2 trung đội bộ binh Trung úy Hiệp và Trung úy Lương lên bắn vào Tổng Tham mưu. Chúng tôi xin thông cáo thêm : thì truyền lệnh cấp trên cho những người cấp dưới theo hành mà thôi, tuy là người thi phạm.

Tự Sự chiều cho đến 7g.15, 6 bị can sau cùng đã thăm vấn đến khai bị op bước, hoặc vì cấp nên ra lệnh, hoặc vì không có lập trường nên đã a theo phe họa. Hồi sáng bị can thứ 19 vào lúc 7g.15 tới 6-7-63. Tòa tuyên định nhóm lại vào sáng 8-7-63, ý viên chánh phủ mới được tập trên đến cuộc biện hộ của các luật sư.

Lời bược tội của C.T.V.

Sáng hôm 8-7, Công tố viên đã phát biểu các trường hợp để bược tội và đề nghị thà bông hoặc các hình phạt các bị can :

— Tội phá hoại Lưu văn Hiếu (binh nhất) Trung ví Ng-văn-Tăng, Trung úy Bùi văn Viên, Đại úy Trần sỹ Đức (công binh), Thiếu tá Ngô Tường Thọ và Đại úy Đoàn bội Tiến.

Ân tối thiểu: Trung Tá Vũ quang Tài, Trung úy Nguyễn hữu Hiệp, Trung úy Đào văn Lương, Trung úy Nguyễn văn Thanh, Trung úy Nguyễn-mạnh Trung, Trung ví Ng-ký Hiệu.

Ân giảm khinh : Trung ví Đặng văn Nhỏ (ân tiên phạt 8 năm khổ sai), Trung úy Nguyễn Chánh, Trung úy Ng-bá Minh Hùng, Đại úy Ngô văn Tiên (tù 18 năm khổ sai, Thiếu tá Phan trong Chánh (ân 20 năm khổ sai).

★

Sau khi xử xong vụ nầy, thì lại nếp tục xử thêm 4 vụ phản nghịch và xâm phạm an ninh Quốc gia gồm có 75 bị can tên tuổi quen biết: Trung úy khác có 35 bị can Ba binh và có 9 bị can tại đào xử khiêm diện. Vụ thứ ba có 8 bị can và thứ tư 25 bị can. Cả 4 vụ vào kể đều liên hệ vào 2 ngày biến cố 11-12,11-63.

Không kể 9 bị can khiếm diện, Riêng bị can Phan quang Đán bị tuyên án về tội tàng phạm phản nghịch xét vì bị can khác chỉ bị tray tố về tội xâm phạm an ninh Quốc gia.

Cảm tạ

Chúng tôi xin chân thành cảm tạ và ghi ơn :

Quý Cụ, quý ông, quý Bà cùng thân bằng quyến thuộc đã đến lòng thương tiếc gởi vòng, chia buồn, hộ niệm, phúng điếu và tiễn đưa linh cữu Chồng, Cha và Ông chúng tôi là :

Cụ Phạm văn Thức

tức Hoàng Mai

đã mãn chung ngày 1-7-63 (11-5 Quý Mão) an táng trong giờ ngọ 4-7 tại vùng Trần Nguyên Hãn Nha Trang.

Trong lúc tang gia bối rối, có điều gì sơ suất, kính xin Quý vị niệm tình tương thân.

Bà quả phụ PHAM VĂN THỨC và các con

PHÂN ƯU

Được tin :

Cụ ĐỖ-ĐĂNG-NGHINH

Thân phụ bạn Đỗ Đăng Tiến vừa mãnh chung tại Saigon ngày 3 tháng 7 năm 1963.

Thành kính chia buồn cùng bạn Tiến và tang quyến. Cầu chúc hương hồn cụ được sớm siêu thoát nơi cực lạc.

Trần công Hồm, Trần đức Ái, Phạm văn Tuyến, Trần thiện Tích

Xin cải chính

Số báo ngày 6-7-63 Đỗ Đăng Tiến (thay vì Đỗ văn Tiến) Trần Công Hồm (thay vì Trần công Tuấn)

PHỐ RẺ

Phố lầu đúc hiện vừa giao tăng gần chợ Đakao và gần ở Phan đình Phùng Mạc đình Chi có chỗ để xe. Villa từ 6.000 trở lên giao trong và cho thuê lơi cùng 2 mặt đường.

MY-KIM 88 Ngô tùng Châu (ngã 6 Saigon) ĐT. 23.989.

Ai tại nhà ta riêng của T.T. DO ngân phiếu ân gần cho ông :

KIỀU - VĂN - LÂN,
Quản nhiệm
25-27-29 Tôn-Thất — SAIGON

(Tiếp theo 6 trang 1)

nghiệp Vinh Phúc khi chỉ nói nơi nhân công tác thì tự cho biết là đã cần bộ nhà, không nhận nữa.

« Những việc lâu không đồng nên đây có thể lâm cho chỉ em ngán bộ không yên cho công tác. Rồi đây số chị em cán bộ kỹ thuật và trường sở ngày càng nhiều. Đề được hiểu quyền mua nó hành đăng và phát việc khá nhàng to lớn của phụ nữ, các cơ quan và các ngành cần rút kinh nghiệm chế ý sắp xếp công việc thích đáng cho chỉ em được cử và đem ý mình để chị em mang hết khả năng ra phục vụ ».

(N.G.)

CẢM TẠ

Chúng tôi xin chân thành cảm tạ :

— Ông Cố Vấn Chí Đạo Trung Nguyên Trung Phần.

— Ông và Bà Đại Tướng Lê Văn Tiêu Tổng Tham Mưu Trưởng QĐVNCH

— Ông và Bà Nguyễn Xuân Khương Đại biểu Chánh phủ Trung nguyên Trung phần.

— Ông và Bà Trung Tướng Trần văn Đôn Tư Lệnh Lực Quân QĐVNCH

— Ông và Bà Trung Tướng Nguyễn Ngọc Lê Tổng Thanh Tra Bảo An và Dân Vệ

— Thiếu Tướng Lê văn Nghiêm Tư Lệnh vùng 1 Chiến thuật

— Thiếu Tướng Nguyễn Khánh Tư Lệnh vùng 2 Chiến thuật

— Thiếu Tướng Tôn Thất Đính Tư Lệnh vùng 3 Chiến thuật

— Thiếu Tướng Lê văn Kim Bộ Quốc Phòng

— Ông và Bà Nguyễn văn Ấm — Đại Tá Tư Lệnh Sư đoàn 1 Bộ Binh

— Đại Tá Giám Đốc Nha An Ninh Quân Đội

— Ông Trần Trường và Phó Nội An Tỉnh Thừa Thiên

— Ông và Bà Thị Trưởng và Phó Thị Trưởng Thành phố Dalat

— Ông và Bà Tỉnh Trưởng và Phó Tỉnh Trưởng Tỉnh Tuyên Đức

— Ông và Bà Tỉnh Trưởng Tỉnh Khánh Hòa

— Ông và Bà Tỉnh Trưởng Tỉnh Phước Tuy

— Ông Tỉnh Trưởng Tỉnh Darlac

— Ông Giám Đốc Nha Cảnh Sát Quốc Gia và Cảnh Sát Đặc Biệt Thừa Thiên

— Phái Đoàn Đông Y Sĩ Việt Nam

— Ông và Bà Tôn Thất Hồi Banmethuot

— Ông và Bà Phạm Như Phiên Dalat

— Ông và Bà Thân Trọng Thuận Saigon

Cùng tất đồng Đại diện Quân Đảm Chính, các Cơ quan Đoàn thể khác và thân bằng quyến thuộc đã đến phúng viếng, chia buồn, đưa linh cữu, Chồng, Cha, Nhạc Phụ, Anh, Em, Ông Cố, Nội, Ngoại, của chúng tôi là

CỰ SỨ NGỌC TÍCH

hưởng Thọ 89 tuổi đã nơi an nghỉ cuối cùng vào ngày 6-7-63 tại Huế. Trong lúc tang gia bối rối có điều gì sơ suất xin quý vị tương tình miễn thứ.

Thay mặt toàn gia

Bà Quả phụ NGUYỄN THỊ LÊ
Con Trưởng
THÁI QUANG HOÀNG

CÁO THỊ ĐẤU THẦU C